

Călăuza

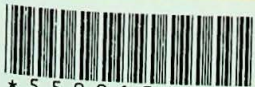
BIBLIOTECARULUI

CUPRINSUL

— Popularizarea presei — sarcină de onoare a bibliotecarului	4
— Sofia Șofaru — Secția periodicele din Biblioteca Centrală de Stat	8
— Presa pentru copii	13
DIN EXPERIENȚA BIBLIOTECILOR SOVIETICE	
— Difuzarea ziarelor și revistelor	10
*	
— Acad. Tudor Vlanu — Termeni bibliotecari și bibliotecariste în „Vocabularium Bibliothecarii”	16
— Dan Simonescu — Cuvîntul „indice” și sensurile lui în bibliologie	18
— Popularizarea cunoștințelor bibliografice	22
*	
— Intrecerile — stimulent permanent al bibliotecarilor	24
PENTRU O RECOLTA BOGATA	
— In ajutorul campaniei agricole	26
— Biblioteca sătească din Iernut	27
*	
— O bibliotecară harnică	30
IN CINSTEA ZILEI DE 23 AUGUST	
— Pagini glorioase de luptă	31
*	
— Activitatea artistică în sprijinul muncii cu cartea	36
*	
— Primul centru de documentare tehnică	39
*	
— Din activitatea unei biblioteci școlare profesionale	41
*	
— Virag Ilona — Biblioteca cooperativelor meșteșugărești	43
*	
— Să întărim legătura cu editurile	44
BIBLIOTECI DIN ALTE ȚĂRI	
— I. Guga — Biblioteca națională a R. P. Albania	46
MATERIALE DE SPECIALITATE	
VA RECOMANDĂM	
ȘTIRI	

5

1959

* S E C *

VĂ RECOMANDĂM

ECONOMIE POLITICĂ

Intrecerea economică dintre cele două sisteme mondiale. București, 1959, Editura politică, 253 p., lei 5,55.

Intrecerea economică dintre cele două sisteme mondiale reprezintă traducerea unor articole din culegerea apărută în Editura de stat pentru literatură politică, Moscova, 1957, sub auspiciile Institutului economic de cercetări științifice al Comitetului de stat al planificării al U.R.S.S. și a articolului Despre întrecerea economică dintre Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii, apărut în revista „Kommunist” nr. 6, iunie 1958.

Problema coexistenței pașnice și a întrecerii economice dintre cele două sisteme mondiale — socialist și capitalist — atrage din nou atenția puternic popoarele de pe întregul glob pămîntesc.

În întrecerea economică pașnică Uniunea Sovietică și țările de democrație populară din Europa și Asia, duc o luptă susținută și încununată de succes pentru realizarea unui nivel de dezvoltare economică mai înalt decît în capitalism, a unei productivități a muncii sociale mai ridicate, care să asigure satisfacerea nevoilor materiale și culturale mereu crescînde ale maselor largi populare.

În culegerea de articole intitulată **Intrecerea economică dintre cele două sisteme mondiale**, autorii sovietici clarifică principalele probleme ale întrecerii economice pașnice și principalii indici în care aceasta își găsește expresia: productivitatea muncii sociale, volumul producției materiale, producția pe cap de locuitor, nivelul de trai material și cultural al populației, rit-

mul dezvoltării economice. Concluzia firească care se desprinde din materialul analizat este aceea că pentru țările socialiste sînt caracteristice ritmul rapid al dezvoltării economice și mersul ascendent continuu, iar pentru țările capitaliste — ritmul încetinit și mersul în zig-zag al producției industriale.

În culegerea de articole, sînt înfățișate marile realizări obținute de țările socialiste pînă în 1957. De aceea, pentru o apreciere completă a stadiului actual al întrecerii economice dintre cele două sisteme mondiale este necesar să se țină seama de ultimele realizări ale țărilor socialiste și de perspectivele mărețe deschise lumii socialiste de către planul septenal al U.R.S.S. Ca rezultat al îndeplinirii planului de 7 ani al U.R.S.S. și a planurilor economice ale țărilor socialiste, partea țărilor socialiste în producția industrială mondială, care în prezent reprezintă aproximativ o treime, va crește în 1965 la peste 50%. „Așa dar — așa dîpă — cum se subliniază în tezele raportului pe care tovarășul Hrușciov l-a prezentat la Congresul al XXI-lea al P.C.U.S. —, în acest scurt răstimp se va asigura superioritatea absolută a sistemului mondial al socialismului asupra sistemului capitalist în producția materială — sfera hotărîtoare a activității omenești”.

Culegerea de articole este însoțită de un „Cuvînt înainte” al Editurii Politice din București în care sînt arătate în completare uriașele perspective în dezvoltarea și înflorirea economiei U.R.S.S. și a întregului sistem socialist mondial, ca rezultat al îndeplinirii planului septenal și a planurilor economice ale țărilor socialiste, chează sigură în asigurarea superiorității forțelor socialismului asupra capitalismului.

CĂLĂUZA BIBLIOTECARULUI

PUBLICAȚIE A MINISTERULUI ÎNVĂȚĂMINTULUI ȘI CULTURII DIN R. P. R.

ANUL XII Nr. 5

MAI 1959

Redacția: București, 6 Martie Nr. 29 tel. 13.94.04

Popularizarea presei – sarcină de onoare a bibliotecarului

Începînd din anul 1917, la 5 mai se sărbătorește ziua presei muncitorești. 22 aprilie (5 mai) 1912 este data la care a apărut în Rusia — în condițiile prigonirii țariste — primul număr al ziarului muncitoresc de masă „Pravda”. În onoarea apariției Pravdei, ziua de 5 mai a fost proclamată zi de sărbătoare a presei comuniste și muncitorești.

Presa sovietică, în frunte cu Pravda, constituie o înaltă pildă de internaționalism proletar, o uriașă experiență organizatorică, politică și publicistică. Această experiență este un bun cîștigat al presei comuniste și muncitorești din întreaga lume. Principialitatea marxist-leninistă, combativitatea în lupta împotriva dușmanilor păcii și socialismului, au făcut și fac din presa comunistă și muncitorească, stegarul nedesmîntit al celor mai nobile aspirații ale omenirii.

Presa din țara noastră studiază și învață neobosit din neprețuita experiență a presei sovietice, din experiența celorlalte țări socialiste și din propria ei experiență. Indrumată permanent de partid, ea este un puternic mijloc de atragere a maselor la o participare activă la opera de construire a socialismului în patria noastră, ajută la dezvoltarea inițiativei maselor, generalizează experiența pozitivă, fenomenele noi care apar în procesul muncii creatoare pentru traducerea în viață a politicii partidului și statului democrat popular.

Ziarele și revistele sînt destinate milioaneilor de constructori ai socialismului, ele îndrumă pe fiecare om al muncii în activitatea sa de fiecare zi, îi lărgesc necontenit orizontul politic și cultural. Iată de ce, educarea comunistă a maselor cu ajutorul cuvîntului tipărit — sarcină de prim plan a bibliotecarilor — nu poate fi concepută fără a îngloba în activitatea cu cartea și o largă popularizare a presei, a celor mai bune materiale apărute în coloanele ei.

Multe din bibliotecile noastre se străduiesc și reușesc să desfășoare o bună activitate în această direcție. Totuși, mai există în rîndul unor bibliotecari tendința de a privi munca cu presa ca o sarcină secundară, rezumîndu-se numai la împrumutul ziarelor — la cerere — în sala de lectură.

Pornind de la experiența acumulată de bibliotecile fruntașe în acest domeniu de muncă, trebuie să se dea o extindere creatoare metodelor ce s-au dovedit eficiente în atragerea maselor de cititori la lectura regulată a ziarului.

Astfel, pentru a atrage atenția cititorilor asupra ziarelor și revistelor ce există și pot fi consultate în biblioteci, multe din ele, ca biblioteca raională nr. 10 din Capitală așează la secția de împrumut și în sala de lectură liste care fac cunoscute titlurile ziarelor și revistelor primite de bibliotecă. Aceste liste, precum și faptul că toate periodicele se află în sala de lectură la dispoziția cititorilor, stîrnesc interesul acestora pentru lectura presei.

În munca de zi de zi a bibliotecilor s-au relevat o serie de metode care s-au dovedit eficiente în orientarea cititorilor, spre lectura celor mai importante articole din ziare și reviste.

Accesibil tuturor bibliotecilor este panoul, care să însereze asemenea materiale apărute în presa centrală și locală, precum și în revistele de specialitate. Folosirea unui astfel de panou intitulat Ce să citim din presă la biblioteca regională Craiova, a contribuit în mare măsură la creșterea interesului cititorilor pentru consultarea periodicelor.

O inițiativă bună pentru semnalarea articolelor mai importante din presă se remarcă la biblioteca regională din Cluj. Aci s-a alcătuit un panou pe rubrici — știri interne și externe — fiecare rubrică avînd un mic buzunăraș, unde se introduc zilnic fișele articolelor legate de rubrica respectivă, din cîte 5—6 ziare.

Metodele pentru orientarea interesului cititorilor spre lectura articolelor mai importante din ziare și reviste sînt mult mai variate și ele pot fi introduse în practică de orice bibliotecă, indiferent de condițiile în care își desfășoară activitatea. Așa, de pildă, atunci cînd într-un anumit ziar apare un articol deosebit de important, bibliotecarii îl pot aduce la cunoștința cititorilor prin alcătuirea unui așis cu următorul text foarte simplu: „Citiți articolul (se subliniază titlul articolului respectiv) care a apărut în ziarul sau revista...”

Presa constituie un ajutor de preț în munca bibliotecarilor pentru popularizarea unor evenimente sau comemorări, în adîncirea de către cititori a unei teme.

Practica a dovedit eficiența mapelor și a albumelor care să însereze toate materialele mai importante care desbat o anumită problemă. Pentru a da rezultatele dorite, trebuie însă ca alcătuirea mapelor sau a albumelor cu tăieturi din ziare, să fie făcute pe baza studierii cerințelor cititorilor, a cunoașterii problemelor mai importante la ordinea zilei. Astfel, se poate alcătui o mapă sau album pe tema: Lupta popoarelor pentru pace sau în cinstea celei de a 15-a aniversări a eliberării patriei noastre de sub jugul fascist — un album pe tema: Pe drumul lui august 1944. Eventual, mapele sau albumele pot conține și o listă a cărților ce ilustrează tema respectivă.

Preocupîndu-se de a înlesni cititorilor o documentație cît mai bogată în domeniul ce interesează pe fiecare în parte, bibliotecarii nu trebuie să neglijeze îmbogățirea fișierelor bibliografice și a cataloagelor cu unele articole deosebit de importante. În special, bibliotecarii trebuie să dea dovadă de operativitate în includerea în fișiere și cataloage a hotărîrilor Partidului și Guvernului, a declarațiilor și cuvîntărilor conducătorilor partidului și guvernului nostru și a celor din celelalte țări ale lagărului socialist. Bineînțeles că asemenea materiale vor fi scoase din catalog în măsura în care ele sînt tipărite, pentru a fi înlocuite cu cartea sau broșura apărută.

Presa constituie instrumentul principal al bibliotecarilor în munca de informare politică. Cele mai multe biblioteci organizează citirea presei în colectiv, realizînd astfel o justă informare a populației asupra evenimentelor din țară și de peste hotare.

Îmbucurător este faptul că, în dorința de a îmbunătăți munca lor în această direcție, unele biblioteci, chiar și de la sate, se străduiesc să dea informării politice un conținut cît mai bogat și un aspect cît mai atrăgător. Astfel, biblioteca sătească din comuna Pincota, raionul Arad, regiunea Timișoara, a organizat o informare politică, sub forma unei călătorii pe harta lumii. Pentru ilustrarea expunerii s-a folosit planiglobul pe care se indicau țările și localitățile despre care era vorba în expunere.

E bine, ca asemenea metode perfecționate continuu prin inițiativa creatoare a bibliotecarilor și care stîrnesc un interes mai mare în rîndul cititorilor, dînd posibilitatea unei înțelegeri mai bune a celor expuse, să fie introduse pe o scară cît mai largă în activitatea bibliotecilor.

Pătrunderea adîncă a presei în rîndul oamenilor muncii de la orașe și sate necesită din partea bibliotecarilor o serie de acțiuni menite să scoată în evidență rolul

și însemnătatea presei. Printre acțiunile ce pot fi întreprinse, sugerăm bibliotecarilor organizarea unei consfături cu cititorii pe tema: Presa — armă ascuțită a partidului.

Folosirea în bune condițiuni a presei cere o strictă evidență a periodicelor. E bine să se urmărească permanent primirea ziarelor și revistelor la care este abonată biblioteca, sesizând din timp eventualele lipsuri pentru a evita descompletarea colecțiilor. Bibliotecarii trebuie să se intereseze cu cea mai mare atenție de evidența periodicelor, semnând imediat organelor în drept orice deficiență în primirea regulată a periodicelor.

Îmbunătățirea muncii cu presa necesită sporirea atenției în această direcție a lucrătorilor bibliotecilor regionale și raionale. În munca de îndrumare metodică, bibliotecile regionale și raionale trebuie să analizeze cu simț de răspundere felul în care bibliotecile se preocupă de popularizarea presei, luând măsurile ce se impun pentru lichidarea lipsurilor observate.

Un accent deosebit trebuie pus asupra felului în care bibliotecarii cunosc ei înșiși materialele mai importante apărute în presă, pentru a putea la rândul lor să le recomande cititorilor. Lucrătorii bibliotecilor regionale și raionale au de asemenea datoria să studieze mai îndeaproape experiența bibliotecilor fruntașe în munca cu presa, în scopul generalizării și extinderii ei. Seminariile, consfăturile, scrisorile metodice, schimburile de experiență, sînt căile cele mai bune care pot fi folosite pentru a ridica nivelul activității de răspundere și de difuzare a presei în biblioteci.

Aniversarea la 5 mai a.c. a 47 ani de la înființarea ziarului „Pravda” sărbătorită cu dragoste de bibliotecile noastre, trebuie să constituie un prilej pentru aplicarea unui program larg de metode variate, contribuind ca presa de partid să fie popularizată în rîndul celor ce muncesc.

Pornind de la experiența acumulată de bibliotecile fruntașe în acest domeniu de muncă, trebuie să se dea o extindere creatoare metodelor ce s-au dovedit eficiente în atragerea oamenilor muncii la lectura regulată a ziarului.

Ș T I R I

● La sfîrșitul anului 1958, Biblioteca centrală a Institutului de științe sociale a Academiei U.R.S.S., una din cele mai mari biblioteci înființate sub puterea sovietică, a sărbătorit 40 de ani de la înființare.

În anii puterii sovietice, biblioteca s-a dezvoltat foarte mult, avînd un fond de 5.500.000 cărți și reviste, dintre cari 50% cărți străine.

Colecțiile cresc anual cu 150.000 de publicații.

În 1958, Biblioteca a fost vizitată de 5.000 cititori, cercetători ai Academiei, aspiranți și studenți.

La dispoziția lor stau 3 săli de lectură: una generală, și celelalte două pe specialitățile: istorie literară, statistică și țările socialiste din Europa.

Toate sălile de lectură au un fond auxiliar, cu acces liber la raft.

La baza activității bibliotecii stă specializarea, care și-a găsit expresia în activitatea bibliografică.

Biblioteca editează lunar 19 buletine de informare bibliografică, care cuprind cărți și articole din periodice, precum și cărți străine din 25 de limbi.

Ele sînt editate într-un tiraj de 200—300 exemplare și sînt trimise bibliotecilor științifice, universitare și institutelor.

Din 1953, Biblioteca, împreună cu Biblioteca Academiei de științe a U.R.S.S. editează o culegere de referate intitulată **Literatura socială contemporană din R. P. Chineză.**

SECȚIA PERIODICELOR

din Biblioteca Centrală de Stat

SOFIA ȘOFARIU
Șefa secției periodice

025.3

Mișcarea culturală de masă din țara noastră cunoaște o dezvoltare fără precedent, posibilă numai în condițiile create de regimul nostru democrat-popular.

Sînt numai cîțiva ani de cînd ziarele centrale anunțau deschiderea Bibliotecii Centrale de Stat. Ani puțini au trecut de atunci, dar înființarea acestei biblioteci se numără printre marile realizări culturale din țara noastră. Drumul scurt străbătut, din 1955 și pînă azi, a făcut ca în organizarea internă a bibliotecii să se treacă de la perioada grea a oricărui început, la o muncă al cărei făgaș să fie statornic. Nici unul dintre lucrătorii de azi ai bibliotecii nu poate uita emoția cu care am văzut adăugîndu-se la puținele colecții de la început, sutele de publicații care îmbogățesc zilnic fondurile de bază ale bibliotecii. Alături de enciclopedii, tratate, monografii, dicționare, lucrări de referință de dată recentă, au fost strînse în depozite, lucrări noi și vechi, colecții de periodice, apărute în toate colțurile țării și de peste hotare, Biblioteca Centrală de Stat avînd un profil enciclopedic. Cu deosebită grijă se urmărește completarea fondului de publicații privind științele sociale și umanistice.

Aruncînd o privire asupra publicațiilor periodice din bibliotecă, situația se prezintă astfel: pentru perioada 1954 pînă azi, avem la dispoziție un însemnat număr de colecții complete din toate domeniile de activitate, fond către care este atrasă mulțimea cercetătorilor care frecventează sălile noastre de lectură. Presa din țară, din U.R.S.S., din țările de democrație populară și din celelalte țări, este bine reprezentată și stă la baza informării și documentării științifice. Completarea acestor co-

lecții pentru trecut și mai ales informarea științifică curentă în sprijinul muncii de cercetare pentru ridicarea tehnicii noastre la nivelul tehnicii mondiale, iată scopuri către care se îndreaptă toate eforturile noastre. Dacă pentru publicațiile din țară stăruințele noastre dau totuși roade prin reconstituirea unor colecții procurate din anticariat, nu tot așa este cazul pentru publicațiile străine, din care, la timpul lor, intrau puține exemplare în țară și într-un număr mic de abonamente. Să nu uităm că perioada războiului a însemnat distrugerea a unor biblioteci, iar lipsa continuității publicațiilor se resimte în perioada 1939—1950. Aspectul de numere răzlețe îl păstrează colecțiile, abia catalogate, din bibliotecă noastră, situație similară și în alte biblioteci științifice din țară.

Alături de publicații vechi ca *Albina românească* a lui Asachi, *Curierul românesc* și *Curierul de ambe sexe* al lui Eliade. *Gazeta de Transilvania*, *Magazin istoric pentru Dacia* de sub redacția lui Treboniu Laurian și *Nicolae Bălcescu*, au fost catalogate și publicații necunoscute bibliografiilor de periodice ca: *Propaganda*, organu politico-literariu, apărut la Veneția în 1872 și altele.

O analiză mai atentă asupra periodiceilor strînse pentru prelucrare, ne duce la concluzia că va fi foarte greu de reconstituit perioada dintre cele două războaie și în special pentru ziare. Presa centrală este reprezentată mai bine, în timp ce din ziarele de provincie, avem doar colecții dispartate. Apoi aspectul grafic, legăturile, aspectul material al volumelor, arată adesea starea de degradare în care au fost

păstrate. Acestea ridică tot atâtea greutăți în calea celui care își propune să facă descrierea bibliografică a unor exemplare lipsite uneori de început sau sfârșit.

Pentru identificarea titlurilor, de mult folos este bibliografia lui Nerva Hodoș și Sadi Ionescu **Publicațiunile periodice românești**.

Nu mai puține greutăți prezintă și faptul că multe din volumele legate, constituite din fascicole, au copertele intermediare scoase, astfel că nu se pot identifica datele privind numărul, luna, anul calendaristic al publicației. Nu rare sînt cazurile cînd, reviste cu totul deosebite, au fost strînse în același volum, silind biblioteca să desfacă, uneori, legături prețioase.

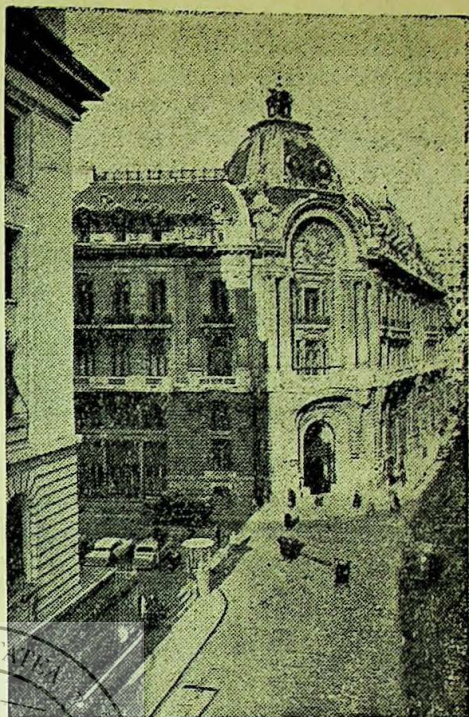
Probleme de restaurare și patologie a publicațiilor se ridică la tot pasul, pentru a nu pierde uneori exemplare rare, unice.

La congresele și în asociațiile bibliotecarilor de peste hotare se discută curent probleme legate de recuperarea colecțiilor de periodice distruse de război, măsuri de protecție și securitate, crearea de spațiu în depozitele supraîncărcate etc. Multe din publicațiile, uzate de o folosire îndelungată au fost scoase din circulație pentru a nu fi pierdute definitiv. Problema dubletelor, în cazul bibliotecilor mari, dotate cu exemplare suplimentare, rezolvă numai în parte înlocuirea volumelor deteriorate. Aceasta cere pe de o parte asigurarea completă, integrală a fondului de dublete, iar pe de altă parte prelucrarea la zi, în același ritm și după același sistem, a acestor publicații.

Biblioteci cu experiență avansată, au pornit la înlocuirea colecțiilor prin microfилme și darea acestora în consultare, sistem în curs de organizare și în biblioteca noastră.

În serviciul periodice al Bibliotecii Centrale de Stat intră zilnic un mare număr de publicații venite în abonament, schimb, depozit legal și din diferite donații. Numai în primul trimestru din acest an au intrat 37.709 numere.

Anul acesta numărul abonamentelor este scăzut, datorită faptului că, prin schimb

Clădirea Bibliotecii Centrale de Stat

internațional, s-a asigurat continuitatea publicațiilor sprijinite mai înainte. De asemenea s-au putut procura prin schimb, publicații ale unor instituții și societăți care, în mod obișnuit, nu se comercializează.

Munca se desfășoară în trei colective bine distincte ca activitate: colectivul care urmărește evidența și catalogarea publicațiilor; colectivul de clasificare zecimală și geografică și sectorul cataloagelor colective.

Prelucrarea imediată a publicațiilor intrate și oglindirea lor în cataloagele bibliotecii, face ca sectorul revistelor să fie cercetat cu deosebit interes.

Evidența și catalogarea colecțiilor de periodice este asigurată prin trei feluri de fișiere:

— **Catalogul alfabetic de serviciu**, care stabilește existența publicațiilor noi intrate în bibliotecă.

— **Fișierul de evidență propriu-zis**, care urmărește primirea zilnică a fiecărui număr în parte. Evidența publicațiilor se ține pe fișe, sistem Kardex, păstrate într-un fișier

metalice; fiecare corp al fișierului este compus din 20 sertare, care dau posibilitatea privirii dintr-odată a titlurilor aflate într-un sertar, acesta conținând 63 titluri. În fișierele obișnuite trebuie parcurse zeci de fișe pentru a avea o privire de ansamblu a publicațiilor existente în bibliotecă, ceea ce se constată imediat prin sistemul fișierului Kardex. În al doilea rând, fișele sînt protejate prin rame de celuloid în așa fel, încît manevrarea zilnică și praful nu le uzează. În serviciu, evidența este ținută după sursa de achiziționare.

Datele înscrise pe aceste fișe sînt :

În colțul din dreapta, coța, sub care periodicul poate fi găsit în bibliotecă. În stînga pe prima linie, titlul și subtitlul. Urmează locul de apariție, date privind redacția sau administrația revistei, proveniența (primit prin : abonament, schimb, depozit legal, donații, ținînd seama de faptul că fișele sînt păstrate după sursa primirii). Este notat de asemenea costul abonamentului, numărul facturii sau chitanței cu care a fost plătit abonamentul, apoi indicarea totalului de numere apărute într-un an (6 sau 12, în cazul revistelor). Tot pe aceeași fișă sînt menționate anexele, în cazul în care publicația scoate fascicole în afara celor anunțate în mod curent. Restul fișei este destinat liniaturii în pătrățele, liniatură deosebită pentru fișele de ziare față de cea a revistelor. Descrierea cantitativă, prin indicarea anului de vechime, anului calendaristic și succesiunea numerelor, ușurează urmărirea lipsurilor, atît de frecvente în primirea publicațiilor.

— **Fișierul de control.** Situația anuală a periodicelor este notată, după anul expirat, în fișele de control, care conțin pentru fiecare titlu în parte, atît descrierea bibliografică cît și situația restrînsă a numerelor apărute în fiecare an. Fișa de colecție indicînd cîți ani și ce numere există dintr-o publicație în bibliotecă, înfățișînd situația globală, restrînsă, dă posibilitatea urmării golurilor și completarea lor, sarcină de bază pentru orice bibliotecar.

În catalogul de control fișele sînt intercalate în ordinea alfabetică a titlurilor.

Desele schimbări de titluri impun un mare număr de fișe de trimitere și de orientare, care ușurează găsirea publicațiilor.

Nu am intrat în mai multe amănunte privind prelucrarea periodicelor, deoarece specificul și varietatea publicațiilor impune cunoașterea nu numai a regulilor de catalogare, dar și o oarecare cunoaștere a dezvoltării în timp a colecțiilor de periodice.

Pentru orientarea cititorilor stau la dispoziție fișiere alfabetice și sistematice și un fișier geografic în care fișele sînt clasate după locul de apariție al fiecărei publicații în parte, foarte solicitat pentru cunoașterea publicațiilor străine intrate în bibliotecă.

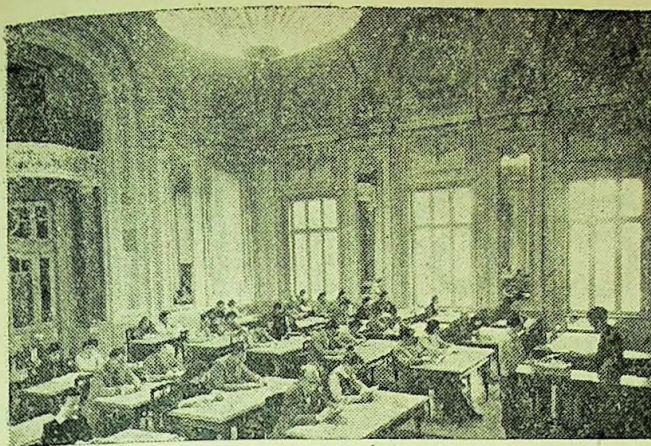
Catalogul pe materii al periodicelor se întocmește după aceleași principii cu catalogul pe materii al cărților, folosindu-se clasificarea zecimală internațională cu modificările aduse de ediția sovietică, apărute în ediția romînească din 1952.

Pentru stabilirea indicilor de clasificare, specificul periodicelor impune o cercetare în ansamblu a colecției (adesea colecția se întinde pe o perioadă de zeci de ani) pentru a se stabili scopul și spiritul general al ei. Indicele de clasificare se stabilește la cifre mai puține, respectiv la o sferă mai largă, în schimb trebuie să oglindească multiplele aspecte ale publicației, deci să aibă mai multe clasificări. Pentru fiecare clasificare se face o fișă care se introduce în fișier, la domeniul respectiv.

În afară de cele arătate mai sus, bibliotecă este înzestrată cu un fișier de articole din ziarele și revistele apărute în țară, clasat după tematica folosită în **Bibliografia periodicelor din R.P.R.**, care stă la dispoziția cititorilor din sala de periodice.

De asemenea s-a alcătuit un fișier cu articole din presa străină, privind științele sociale și umanistice. Ca rezultat al acestor cercetări s-au întocmit buletine de informare, pe probleme.

Pentru completarea informării în domeniul publicațiilor existente pe teritoriul R. P. R., serviciul nostru întocmește catalogul colectiv al periodicelor străine intrate în bibliotecile din țară începînd din anul 1957. La acest catalog colaborează circa 400 de

Una din sălile de lectură

biblioteci din București și provincie. Munca s-a deslășurat în etape, catalogul putînd fi utilizat în acest timp chiar parțial, pentru informarea bibliotecilor și a cercetătorilor din țara noastră.

Anul trecut am publicat Repertoriul periodicelor străine la care sînt abonate bibliotecile din R.P.R. pe anul 1958. Pentru uniformizarea descrierilor și identificarea titlurilor străine, pe care biblioteca nu le posedă, ne-am adresat cataloagelor și bibliografiilor străine de specialitate între care: Ejogodnik periodiceskoi pressi, Soupis Cizozemskych periodik, Magyar hirlapok és folyóiratok jegyzéke, Periodicni izdanija v N. R. Bălgarija, Répertoire de la presse et des publications périodiques francaises, Leitfaden für Presse und Werbung, Die Deutsche Presse, British Union-Catalogue of Periodicals și altele.

Repertoriul cuprinde 6.865 titluri de periodice la care sînt abonate 290 de biblioteci; el a fost scos într-un număr mic de exemplare și difuzat la bibliotecilor care au colaborat la întocmirea ei, fiind apreciată ca deosebit de utilă și de interesantă.

Sînt în curs lucrările pentru întocmirea repertoriului pentru anul 1959.

Biblioteca Centrală de Stat avînd sarcina de a întreprinde cercetări asupra istoriei

tiparului, a bibliotecilor din R.P.R., asupra problemelor teoretice și practice din domeniul biblioteconomiei și bibliografiei a strîns o bogată literatură de acest gen, completată cu publicații periodice din toate țările. Alături de publicații ca: Bibliotekar, Sovetskaja bibliografija, Bibliotekarz, Ctenăr, Kniznika, Könyvtáros, Deutsche National Bibliographie și alte publicații de specialitate din Uniunea Sovietică și țările de democrație populară, primim curent: Bulletin de l'Unesco à l'intention des bibliothèques, Bulletin des

bibliothèques de France, A L A Bulletin, Library journal, Libri Revue de la documentation și altele. Documentația a fost întregită prin schimbul de publicații primite de peste hotare. Zilnic sosesc materiale noi care îmbogățesc colecțiile noastre. Acestea sînt strînse, după prelucrare, la cabinetul bibliologic, servind drept ghid în munca de bibliotecă.

Spre deosebire de bibliotecă noastră, pe care-l dă biblioteca noastră celorlalte biblioteci s-a dovedit și prin schimbul interbibliotecar de periodice, microfilm și fotocopii de pe unele colecții de periodice care se găsesc numai în Biblioteca Centrală de Stat. Asemenea microfilm au fost obținute și din străinătate, la cererea unor instituții din țară.

Publicațiile periodice cuprinzînd informații multiple din toate domeniile de activitate, reprezintă chezașia unei documentări științifice, la zi, a tuturor cercetătorilor. Existența și organizarea în timp atît de scurt a Bibliotecii Centrale de Stat, implicînd a sectorului de periodice, a fost posibilă numai în condițiile regimului nostru de democrație populară, în care revoluția culturală și înfăptuirile sale ocupă un loc deosebit însemnat, bucurîndu-se de tot sprijinul Guvernului și Partidului Muncitoresc Român.

Presă pentru COPIII

Grija regimului nostru democrat popular față de copii se manifestă sub diferite forme, avînd ca scop apărarea vieții lor, a dreptului la o copilărie și un viitor fericit precum și educarea lor la un nivel cît mai înalt, pentru a deveni oameni vi-guroși la suflet și la trup, cu dragoste de muncă, disciplinați, cu simț de răspundere față de societate și familie, devotați patriei și cauzei socialismului. Marele scriitor Ma-xim Gorki care a iubit „florile vieții” cum numea el pe copii, vorbind despre proble-mele educației în condițiile construirii socia-liste și a înfăptuirilor în acest domeniu, remarcă cu drept cuvînt că „niciodată copiii n-au fost atît de prețuiți ca acum, cînd în fața lor se deschide o operă de însemnă-tate mondială”.

Marele act al eliberării patriei noastre, de la a cărui înfăptuire vom sărbători în cu-rînd 15 ani, a adus și în problema copiilor un suflu nou care se resimte la tot pașul: case de nașteri, creșe, grădinițe unde sînt educați sute de mii de copii, școli ele-mentare frecventate de un număr de elevi de cîteva ori mai mare ca înainte de elibe-rare, case și palate pionierești, biblioteci și teatre pentru copii, filme și emisiuni de ra-dio speciale pentru cei mici, cărți pentru al-cătuirea cărora editurile concentrează pe cei mai buni scriitori și desenatori și, în sfri-șit, ziare și reviste a căror ținută educa-tivă nu poate fi comparată cu nici una din puținele și efemerele publicații pentru copii care au apărut cîndva în țara noastră.

În articolul de față ne propunem să pre-zentăm cititorilor, publicațiile pentru copii ce apar actualmente la noi și care, alături de cărți, reprezintă unul din mijloacele cele mai eficace pentru educarea tineretului nos-tru de vîrstă școlară și preșcolară.

Vom începe cu „Scînteia pionierului”, or-gan al C.C. al U.T.M., care este cel dintîi ziar pentru copii tipărit în țara noastră, avînd formatul, aspectul grafic și cuprinsul variat al unei astfel de publicații.

Articole multilaterale îmbrățișează pro-bleme din toate domeniile, începînd cu cele care privesc viața copiilor în școală, în fa-milie, în unitățile de pionieri și în so-cietate, pînă la articole care înfățișează probleme de politică internațională sau de tehnică, formulate la un nivel accesibil ce-lor mici.

Ca orice ziar, „Scînteia pionierului” are și rubrici permanente. Cea care se intitu-lează „Viața pionierească” e consacrată pro-blemelor care preocupă în mod special pe

pionieri, cum ar fi, de pildă, întocmirea unei gazete de perete în cadrul unității pionierești sau despre viața cultural-artistică ce se desfășoară aici. Dar în același timp, rubrica conține sfaturi și îndrumări practice privitoare la creșterea păsărilor sau îngrijirea pomilor primăvara, oferind astfel pionierilor posibilitatea de a răspunde la sarcinile trasate prin Hotărârea Plenei a VI-a a C.C. al U.T.M.

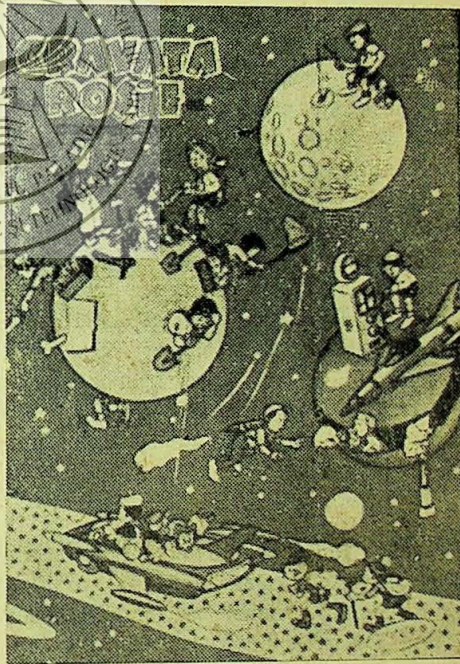
O rubrică pentru care, fără îndoială că cei mai mulți copii prezintă un interes deosebit, este cea intitulată **Vrem să știm** în cadrul căreia redacția răspunde la diferite întrebări ale cititorilor: „unul din ei vrea să știe cum și-ar putea confecționa singur un dispozitiv pentru previziunea vremii; un altul cere informații cu privire la instalarea unui telefon simplificat pentru casă, iar un altul roagă să i se comunice o rețetă bună pentru revelator și soluția de fixare, fiind, pe cât se pare, un amator fotograf, pasionat de arta lui.

Dar rubrica cea mai vie din coloanele ziarului, rămâne cea a corespondenților. Aici întâlnim toate problemele pionierești debătute pe diferite laturi: adunări, planuri de muncă, activitatea cercurilor, probleme de disciplină și în care își spun cuvântul cei interesați. Pentru a stimula și dezvolta la pionieri gustul și interesul pentru dezbaterile în scris a problemelor și preocupărilor lor, ziarul a deschis un concurs pentru cea mai bună corespondență. Primele corespondențe publicate în cadrul acestui concurs, anunță de pe acum, un rezultat mulțumitor.

Un caracter deosebit de educativ îl au materialele care popularizează înfăptuirile partidului, cele care comemorează pe eroii clasei muncitoare sau sunt închinare diferitelor evenimente pe plan național și internațional: aniversarea a 100 de ani de la Unirea Țărilor Române, Ziua internațională a femeii, comemorarea marelui scriitor Șalom Alehem, publicarea telegramelor pe care pionierii le-au adresat de ziua femeii frunțaselor în producție, ca și publicarea unor portrete de femei luptătoare pentru cauza păcii și independența popoarelor subjugate de colonialism, a datelor privitoare

la țările colonialiste în luptă cu asupritorii lor imperialiști, — toate acestea oferă micilor cititori posibilitatea de a se orienta în problemele zilei și de a primi răspuns la întrebările pe care le pun, în legătură cu ceea ce văd și aud că se petrece în jurul lor.

Desigur, este foarte greu să redai aspectul total al unui ziar în cadrul unei prezentări sumare. Ar trebui să ne oprim cu de-a-mănuntul la reportajele, știrile, informațiile și noutățile tehnice pe care ziarul le publică număr cu număr, dar spațiul nu ne îngăduie decât să le enumerăm. Tot astfel trebuie menționată partea literară care cuprinde povestiri interesante, versuri, uneori scrise de poeți începători, care merită toată atențiunea pentru promițătorul lor talent, cîntece, jocuri distractive, într-un cuvînt o varietate bogată de materiale, care, laolaltă, urmăresc scopuri educative și fac din „Știința pionierului“, una din cele mai bune publicații pentru copii.

„Cravata Roșie“ este o revistă pentru pionieri și școlari, care întrunește condițiile unui magazin ilustrat, la alcătuirea cărora contribuie cei mai buni scriitori ai noștri și desenatori talentați. Scriitori ca Geo Bogza,

Eugen Jebleanu, Victor Bîrlădeanu, Octav Pancu-Iași, Victor Tulbure, Ștefan Iureș, Tiberiu Utan, Tudor Măinescu, Violeta Zamfirescu, colaborează regulat.

Prima rubrică a revistei „Noua Romînie pitorească” îi plimbă pe cititori în fiecare număr pe alte plaiuri ale patriei noastre, înfățișîndu-le aspecte ale Romîniei de astăzi, făcînd să trăiască în imagini sugestive minunatele realizări ale regimului democrat popular și viața fericită a poporului muncitor, acolo unde altădată a domnit apăsarea burghezo-moșierească, sărăcia și ignoranța.

Reportajele revistei sînt legate de actualitate și unele din ele, cum este cel intitulat **In vizită la micii crescători de animale** (nr. 1/959) redau sub forma originală a unei pelicule de film, imagini sugestive despre modul în care pionierii răspund sarcinilor trasate prin Hotărîrea celei de a VI-a Plenare a C.C. al U.T.M. și care prevede ca pionierii de la sate să participe, după puterile lor alături de cei mari, la munca ce se desfășoară în gospodăriile agricole colective, în scopul de a se deprinde cu problemele de agricultură.

Alte reportaje provin din cîmpul muncii (58 sau 64, Miini de aur etc.) sau sînt consacrate unor probleme de actualitate (In satul lui Ady Endre, reportajul despre violonistul Ion Voicu) sau reportajul fotografic București, ora 10 în care autorul are fantezia să vadă cum își pîtec timpul copiii din diferite cartiere ale capitalei noastre, la această oră de dimineață, ceea ce îi oferă prilejul să arate ce frumoasă este viața acestor copii la școală, acasă, în parcuri sau pe terenurile de sport, la unitățile de pionieri etc.

★

„Cravata Roșie” cultivă cu deosebită atenție interesul pentru știință al copiilor. Chiar în primul număr al anului acesta, Geo Bogza a scris pentru ei articolul **Drapelul revoluției înaintează în cosmos** care evocă evenimentul istoric al lansării planetei artificiale sovietice.

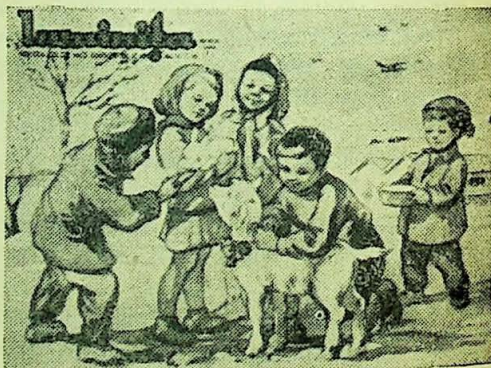
Intr-un alt articol, problema este reluată de L. Sărățeanu care tratează despre o rachetă în șapte trepte. La întrebarea „Ce

este cibernetică?” se răspunde pe înțelesul copiilor, prin articole care-și păstrează totuși caracterul lor științific-documentar. Unor astfel de întrebări, răspunde de altfel și rubrica „Mozaic” unde apar note și însemnări despre ultimele succese ale tehnicii din țara noastră și din străinătate, diferite noutăți științifice, curiozități etc.

La rubrica „Meridiane și paralele” micul cititor găsește oglindit la nivelul lui, cursul evenimentelor internaționale, completat cu informații social-geografice asupra popoarelor care luptă pentru libertate și independență națională.

Cît privește partea beletristică, așa cum am relevat de la început, ea este întreținută de cei mai buni scriitori ai noștri care publică versuri și povestiri scrise special pentru copii; revista acordă, de asemenea, o atenție deosebită bogatei literaturi sovietice pentru copii din care publică în mod regulat traduceri. Semnalăm **Nemaipomenita expediție în adîncul buzunarului meu** de Octav Pancu-Iași, din care revista a publicat primele capitole. Povestirea satirizează pe cei ce nu se au bine cu gramatica și în general pe copiii care se abat de la îndatoririle lor.

Nu se poate încheia această prezentare fără a aminti rubrica de umor din care ilustratorii talentați ai revistei știu să facă o puternică armă educativă pentru copii.

De curînd „Luminița”, care este cea de a doua publicație ilustrată pentru copii, a împlinit 10 ani. Este revista care se adresează „celor mici” și care își accentuează profilul pe povestire și ilustrație, ambele

prezentate deosebit de atrăgător din punct de vedere grafic. La aniversarea primei decade de la apariție, revista a primit mesaje de felicitare din partea unor reviste similare din Uniunea Sovietică și din țările lagărului socialist, iar de la noi au semnat omagii adresate revistei scriitorii Tudor Arghezi, Marcel Breslașu, Nina Cassian, Cicerone Teodorescu și alții.

Deosebit de partea literară, unde găsim basme minunate culese din folclorul tuturor popoarelor (Rubrica: **Din traista cu povești**), povestiri despre aventurile năzdrăvane ale lui Totmămir și Totmăintreb, scene sau povestiri și poezii semnate de Vladimir Colin, Otilia Cazimir, Octav Pancu-Iași, Al. Andrițoiu, Ion Brad etc.) foarte atractiv se prezintă reportajul de pe teren la a cărui întocmire desenatorii joacă un rol extrem de important în redarea realităților.

Pentru a da reportaje cât mai complete și mai exacte, redactorii și desenatorii revistei se deplasează la locurile de producție. Un astfel de reportaj este cel făcut la uzinele „Janos Herbak“ care a invitat redacția să-și trimeată reprezentanții spre a vedea la fața locului cum se confecționează pantofii. Reportajul este extrem de interesant și imaginile sale sînt astfel realizate, încît ele imprimă în conștiința copilului izele unui proces tehnologic care altfel ar rămîne cu totul necunoscut, sau despre care și-ar face o închipuire falsă, familiarizîndu-l totodată cu problemele tehnologice ale producției.

Rubrica de corespondență rezervată cititorilor, este vie și bogată, iar ideea ce a avut redacția de a publica și corespondențele unor foști pionieri care se găsesc astăzi încadrați în locuri de muncă, nu poate decît să constituie exemple pozitive pentru micii cititori, cu atît mai mult cu cît e vorba de fruntași în producție asupra cărora influența exercitată de revistă e recunoscută de ei înșiși.

Pentru a stimula inițiativele bune în rîndul copiilor, revista a inițiat o întrecere pentru strîngerea hîrtilor pentru scopuri

industriale. Întrecerea a fost întîmpinată cu multă simpatie de către școlarii și pionierii din toată țara, care urmăresc cu interes desfășurarea ei.

Educația politică a copiilor nu este de fel neglijată în coloanele revistei și ea se exercită atît prin intermediul literaturii (vezi povestiri cum sînt: **Plouă peste Moldova** de Fănuș Neagu, sau **Prietenie veche** de Ion Jipa nr. 3/959 care povestesc aspecte din viața oamenilor muncii din uzine și de pe ogoare) cît și prin intermediul unor articole documentate la nivelul acestei categorii de cititori, cum este de pildă **Două lumi, două vieți** (nr. 12/958) în care se redă contrastul dintre lumea noastră de astăzi și lumea veche înapoiată, de altădată, învățînd pe copil să înțeleagă și să prețuiască realizările regimului nostru de democrație populară.

În același spirit sînt scrise articole comemorative, cum a fost cel consacrat Unirii Țărilor Romîne, în cadrul căruia au fost popularizate portretele, viața și opera patrioților care au contribuit la împlinirea acestui mare act istoric, precum și articole închinată zilei de 8 Martie, în care micii cititori au găsit sugestii pentru darurile ce ar fi putut să ofere mamelor lor.

Partea științifică este bine reprezentată prin numeroase știri despre ultimele realizări tehnice din lume — și bineînțeles nu lipsesc informațiile și descrierile despre zborurile în cosmos ale sateliților și planetei artificiale, lansate de oamenii de știință din U.R.S.S.

Rubrica: „Cititorii au cuvîntul“ e o tribună unde pionieri și școlari de pe în tînsul țării relevă faptele lor bune, ca și ale altora și constituie prin ea înșăși o excelentă metodă de educație. La rîndul lor desenele satirice și epigramele (**De prin școală adunate**, nr. 1/1959) combat în mod sugestiv laturile negative din purtarea unor copii: sculatul tîrziu și întîrziatul de la școală, mîzgălirea pereților și gardurilor cu cretă, terorizarea părinților de a le face teme pentru școală și multe alte apucături de felul acesta.

Meritele educative ale revistei au fost recunoscute cu prilejul sărbătoririi celor 10 ani de la apariție, cînd redacția a fost distinsă cu Diploma de Onoare a C.C. al U.T.M.

„Arici-Pogonici“ este, ca să spunem așa, mezinul publicațiilor pentru copii de la noi, adresindu-se copiilor de vîrstă preșcolară, pentru care trebuie să predomine imaginea vie, sugestivă, colorată și cit mai atractivă, condiții pe care revista le îndeplinește cu prisosință.

Ca și surorile ei mai mari, datorită materialului divers ce-l cuprinde „Arici-Pogonici“ poate fi considerat mai curînd un album-magazin.

Materialele sînt astfel selecționate încît constituie o sursă eficientă de educație, învățînd pe copii să fie harnici și curajoși, să respecte pe părinți și pe profesori, să-și iubească patria, să trăiască în înțelegere cu prietenii și să-și dea silința de a cunoaște și înțelege cît mai multe din viața care pulsează în preajma lor.

Versurile și cîntecele, micile povestiri ilustrate, au tocmai acest scop. Uneori se fac traduceri din revistele de același gen din Uniunea Sovietică, sau, cum a fost mai recent, din revista bulgară pentru preșcolari *Slaveice*.

Ilustrațiile fără text se adresează perspiciacității copiilor, iar desenele în alb care trebuie completate cu culori, solicită simțul lor artistic.

La această vîrstă copiii trebuie să înceapă a cunoaște natura și fenomenele ei,

dincolo de sfera lor de mișcare. Imaginile de păsări și de animale care apar în fiecare număr, reprezintă un sistem de a îmbogăți cunoștințele în acest domeniu.

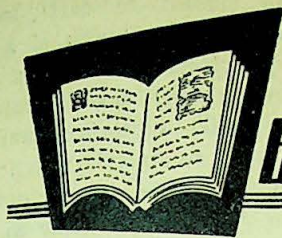
Povestea despre importanța anotimpurilor (Cea mai frumoasă nr. 3/1959) nu este o poveste pur și simplu, ci o mică narațiune practică, menită să lărgescă intuiția copilului în ceea ce privește rolul fiecărui anotimp în organizarea și desfășurarea vieții. În aceeași categorie de literatură pentru inițierea în viață a celor mici, se situează și povestirea prelucrată după scriitorul sovietic N. Nosov și intitulată *Habar-nam în orașul soarelui*.

Versurile abundă în fiecare număr: ele se axează pe subiecte din viața copiilor, evidențiind purtările bune de cele rele, accentuînd latura morală a faptelor, sau redau aspecte din natură, care sînt tot atît de instructive pentru copii.

Există în această publicație și o parte rezervată problemelor practice la nivelul cititorilor respectivi: jocuri a căror deslegare reprezintă un mijloc de a învăța lucruri noi, sau decupaje de desene, a căror reconstituire le stimulează inteligența și scuzința.

În felul acesta albumul „Arici-Pogonici“ găsește utilizare chiar după ce micul cititor a terminat lectura lui, căci el este, în același timp și o excelentă jucărie care place foarte mult copiilor.

Bibliotecile pentru copii și secțiile pentru copii trebuie să dea mai multă atenție popularizării acestor reviste, potrivit cu vîrsta fiecărui cititor. Intocmind vitrine cu aceste publicații, organizînd lecturi din cuprinsul lor, antrenînd pe cititori să ia parte la concursurile acestor reviste sau să devie corespondenții lor, bibliotecarii vor îndeplini și pe această cale una din sarcinile lor de bază — aceea de a contribui la creșterea unei generații noi, sănătoase, culte, capabilă să-și pună toate forțele în slujba marelui cauze a construirii socialismului în patria noastră.

Din experiența BIBLIOTECILOR SOVIETICE

028.1.105

Difuzarea ziarelor și revistelor

Bibliotecile sovietice acordă un loc important difuzării ziarelor și revistelor care conțin cele mai importante informații și evenimente ce au loc în țară și străinătate. Ele popularizează pe o scară largă materialele din periodice și le aduc la cunoștința a cât mai mulți cititori. Pornind de la constatarea că în sala de lectură există cele mai bune condiții pentru recomandarea celor mai actuale și interesante articole, biblioteca „Karl Marx” din Novosibirsk folosește cele mai interesante metode pentru a le pune la dispoziția cititorilor.

Periodicele sînt ținute întotdeauna la îndemîna cititorilor. Aci a devenit o tradiție ca revistele să fie așezate lîngă locul de eliberare a cărților, astfel ca cititorul să poată vedea ultimele numere intrate în bibliotecă. În sala de lectură există o mapă în care sînt expuse reviste mai subțiri și cu conținut general. Revistele teoretice și de specialitate sînt aranjate într-o expoziție cu caracter permanent.

Deoarece sala de lectură este vizitată în medie de 200 cititori pe zi, bibliotecarului îi este greu să ducă convorbiri individuale. Deaceia colectivul bibliotecii și-a îndreptat atenția spre categoria principală a cititorilor și anume tineretul. De pildă în perioada de popularizare a materialelor despre Congresul al XXI-lea al P.C.U.S. s-au recomandat cititorilor articole, albume, mape, cu materiale pe teme: **Numele lor trebuie să fie cunoscut comsomoliștilor, Cîntecul nostru comsomolist etc.**

Tinerii cititori arată un interes deosebit față de problemele educației și moralei

comuniste. În periodice apar multe materiale de acest fel. Cititorul este înștiințat din timp despre apariția unui articol interesant. În acest scop este folosit afișul. Conținutul lui este foarte simplu. Un afiș a fost închinat apariției unui interesant articol al lui G. Gorbunova Cîntecul și mîndria unei tinere apărut în nr. 12 al revistei „Molodoi Kommunist” 1957. După apariția acestui afiș, revista a fost citită de peste 50 de cititori. Tot pe aceeași cale a fost popularizată și o serie de alte romane apărute în diverse reviste. În urma acestor acțiuni, revistele au fost mult cerute. Afișul nu este ținut mai mult decît două săptămîni.

Cînd în bibliotecă sosesc reviste noi la care biblioteca nu fusese pînă atunci abonată, se întocmesc de asemenea afișe prin care aceste publicații sînt popularizate. O metodă foarte bună sînt mapele tematice cu articole din ziare. La dispoziția cititorilor stau mape despre istoria și cultura Novosibirsk-ului, despre **Satelii artificiali ai Pămîntului**, despre filme și cărți noi. În alte mape se țin materiale despre sesiunile Sovietului suprem, congrese de partid și plenary.

În sala de lectură există o vitrină specială pentru ultimile ziare. De multe ori ea este folosită pentru expoziții tematice cu materiale din ziare pe o temă de actualitate. Materiale pentru asemenea expoziții se iau numai din ultima săptămîni și apoi se adaugă zilnic articole noi la problema respectivă. Au fost organizate expoziții pe următoarele probleme: **Primul satelit arti-**

ficial al Pământului; Lupta pentru pace, cauza tuturor popoarelor; Ziarul iubit al tineretului sovietic (cu ocazia decorării ziarului „Komsomolskaia Pravda“).

Colectivul bibliotecii folosește de asemenea și propaganda orală, când se fac expuneri asupra revistelor noi. Bibliotecarii au ajuns la convingerea că asemenea expuneri nu trebuie să cuprindă prea mult material. Se iau ultimele numere din una sau două reviste și se expune conținutul celor mai importante și interesante articole. Mapele, albumele, ziarele și revistele pe o anumită temă sînt grupate pe mese speciale, ca cititorii să poată citi ce-i interesează. Materialele sînt alese pe o temă legată de o anumită dată sau eveniment, cu regularitate înnoite, iar cele învechite sînt scoase. Titlurile articolelor din tema respectivă sînt subliniate cu creionul roșu, iar tema este afișată pe masă. Astfel, pentru o bună popularizare a periodicelor este necesară propaganda vizuală, accesibilă oricui și operativă.

Bibliotecarii sovietici caută să dezvoltă gustul pentru lectură a presei și în cititorii de la sate, subliniind rolul ei de educare a maselor în spirit partinic. Foarte interesantă în acest sens a fost consfătuirea organizată de biblioteca raională din Neklinov la biblioteca sătească din Pokrov pe tema: Ziarul „Pravda“ armă ideologică a partidului.

Bibliotecarii și-au propus ca în primul rînd să arate rolul lui V. I. Lenin în crearea și dezvoltarea organului central al partidului, lupta ziarului pentru victoria Revoluției din Octombrie, drumul parcurs de ziar din anii ilegalității și pînă azi. În acest scop, bibliotecarii s-au adresat comitetului raional de partid, care le-a dat o serie de îndrumări valoroase.

În urma studierii materialului despre „Pravda“ din marea Enciclopedie, bibliotecarii și-au ales din operele lui V. I. Lenin, articole ca: Muncitorii și Pravda, Clasa muncitoare și presa muncitorească. De asemenea, pe baza unei liste adnotate, întocmită de biblioteca regională „Karl Marx“,

organizatorii, au stabilit ce cărți trebuie să-și procure pentru a populariza și a pregăti mai bine pe cititori în vederea consfătuirii. Cărțile au fost popularizate în mod diferențiat. Astfel, cititorilor mai puțini pregătiți li s-au recomandat cărți despre V. I. Lenin, Revoluția din Octombrie, războiul civil de pe Don. În ferme și brigăzi s-au ținut în mod regulat convorbiri despre drumul parcurs de ziarul „Pravda“ de la înființare.

Pentru cititorii mai avansați ca medici, învățători, agronomi, activiști de partid și din aparatul de stat, bibliotecarii au recomandat cărți ca: Ziarul „Pravda“ în luptă pentru victoria revoluției din Octombrie de T. Antropova ș.a. Cititorii au putut să-și aleagă singuri multe lucrări interesante, după listele bibliografice, după sertarul ajutor și expoziția de cărți. Ziarul raional a anunțat de asemenea, locul și data consfătuirii.

La consfătuire au participat 100 de persoane. După cuvîntul introductiv ținut de responsabilul bibliotecii, a vorbit șeful secției de agitație și propagandă a Comitetului raional de partid, care a schițat un scurt istoric al creării ziarului, activitatea lui rodnică în educarea oamenilor muncii în spiritul comunismului, meritele ziarului în mobilizarea poporului sovietic pentru construirea societății socialiste și apărarea patriei sovietice, fapte pentru care „Pravda“ a fost decorată cu „Ordinul Lenin“.

Responsabilul cabinetului de partid al Comitetului raional a vorbit despre îndrumarea și conducerea „Pravdei“ de către V. I. Lenin. Iar un membru corespondent al Academiei de Științe din U.R.S.S. a vorbit cu înflăcărare despre dragostea oamenilor muncii din lumea întreagă pentru acest ziar. Și alți participanți, s-au ocupat de rolul ziarului în perioada instaurării puterii sovietice pe Don, despre importanța internațională a ziarului, iar un pensionar și-a împărtășit amintirile despre felul cum în timpul revoluției a cunoscut pentru prima oară acest ziar, care deși apărea în condiții tehnice proaste, era citit cu mult interes fiindcă arăta poporului drumul spre

un viitor luminos. Alți vorbitori au arătat dragostea oamenilor sovietici pentru ziarul iubit de oamenii muncii din lumea întreagă.

Deosebit de interesantă este activitatea bibliotecarilor pentru popularizarea presei în rîndurile micilor cititori.

Biblioteca casei de copii din Arhanghelsk este abonată cu 8 exemplare la ziarul „Pionierskaia Pravda“, pentru cei 60 de copii care o frecventează. Datorită preocupării permanente a bibliotecarilor și a îndrumărilor date, copiii au îndrăgit ziarul lor și au învățat să scoată anumite materiale pe care le folosesc în diferite ocazii. Iată cîteva din metodele folosite. În mod regulat se fac expuneri în care se arată ordinea în care este aranjat materialul în ziar și cum poate cititorul să-și aleagă un articol anumit. Cu această ocazie se dau și sfaturi de felul cum trebuie citit ziarul.

O altă metodă prin care cititorul este îndrumat asupra felului cum trebuie citit ziarul este expoziția permanentă în care ocupă un loc important afișul cu titlul „Cum să citim ziarul, cu următorul text:

1. Citește ziarul în fiecare zi. Vei afla cele mai importante evenimente din țara și străinătate.

2. Înainte de a începe lectura ziarului, citește întâi toate titlurile, ca să poți alege cea mai interesantă.

3. Notează-ți cuvintele care nu le înțelegi. Caută-le în dicționar sau întreabă pe bibliotecar.

4. La lectura ziarelor, folosește-te de hartă.

5. Imprumută de la bibliotecă, cartea referitoare la tema care te-a interesat cel mai mult în lectura ziarului.

6. Citește ziarul cu atenție fără să te grăbești. Gîndește-te la conținutul fiecărui articol.

7. Gîndește-te ce e mai important în articol, ce lucruri noi ai aflat, ce trebuie să faci ca să îndeplinești indicațiile arătate în ziar.

8. Citește în mod obligatoriu articolul de fond care îți subliniază cele mai importante sarcini din ziua respectivă.

O atenție deosebită se acordă informării politice care trebuie să fie cît mai interesantă și cu cît mai multe exemple concrete. Aceasta ajută copiii să înțeleagă cauzele evenimentelor. Fiecare informare politică se face în fața unei hărți.

În cazul cînd copiii arată un interes deosebit pentru o problemă anumită se organizează convorbiri și lecturi. Asemenea lecturi sînt un mijloc important de organizare a colectivului copiilor, le dezvoltă interesul pentru ziar, dînd totodată bibliotecarului posibilitatea să le cunoască cerințele. De obicei se citesc numere noi, iar cîte odată pe o anumită temă ca: despre mare, munca eroică a marinarilor și altele.

Albumele constituie un mijloc important pentru popularizarea materialelor care nu-și pierd actualitatea. Studiind ziarul, fiecare bibliotecar vine cu diferite propuneri ca apoi să se cadă de acord asupra temei și deci și asupra materialului ce va fi cuprins în album. În bibliotecă, copiii găsesc albumele: **Ce ne ajută să învățăm bine, Gîndește-te și ghicește, Pionierul trebuie să fie exemplu în viață.** Atunci cînd apare o oportunitate și legată într-o mapă unde e lipit textul.

Ceea ce ajută însă pe copii să pătrundă conținutul diferitelor articole sînt consfătuirile cu cititorii, pentru care se fac multe pregătiri la care participă și copiii. Cu ocazia unei asemenea consfătuiri, copiii s-au pregătit să vorbească pe diferite teme ca: ziarul despre viața oamenilor de vază, despre dragostea pentru muncă, despre prietenie, despre natură și altele. La consfătuire au luat cuvîntul 10 copii care au arătat fiecare ce probleme îi interesează mai mult. În afară de faptul că au înfățișat ce citesc cu mai multă plăcere și cum folosesc materialele citite, vorbitorii au făcut și unele critici care au fost transmise redacției ziarului.

Exemplele de mai sus arată varietatea metodelor folosite de bibliotecile sovietice pentru ca presa să fie studiată și folosită de toate categoriile de cititori.

Termenii biblioteconomiei socialiste in **"VOCABULARIUM BIBLIOTHECARIUM"**

Academician TUDOR VIANU
Director general al Bibliotecii Academiei R.P.R.

Vocabularium bibliothecarii este o operă menită să aducă mari servicii bibliotecarilor din toate țările lumii. Publicată de UNESCO, pe baza unui text redactat încă din 1939 de bibliotecarul francez Henri Lemaître, din însărcinarea Institutului internațional de cooperare intelectuală, text reluat, amendat și îmbogățit după război de mai mulți specialiști ai biblioteconomiei, pînă la definitivarea lui de către englezul Anthony Thompson, **Vocabularium bibliothecarii**, apărut pînă acum în două ediții (1953 și 1954), urmează să apară într-o ediție nouă, actualmente în lucru. Lucrarea a fost mult apreciată și folosită, căci prin termenii de biblioteconomie în trei limbi (franceză, engleză și germană), însoțiți cînd este cazul de definiția lor, **Vocabularium bibliothecarii** pune la dispoziția tuturor specialiștilor din biblioteci un instrument de orientare atît pentru înțelegerea textelor de biblioteconomie, scrise în limbile **Vocabulariului**, cît și pentru lucrările de catalogare și clasificare sau pentru rezolvarea altor teme apărute în practica muncii de bibliotecă.

Această prețioasă carte, care n-ar trebui să lipsească de pe biroul nici unui bibliotecar, cuprinde pînă la cele 2.500 cuvinte ale sale, grupate după indicele clasificării zecimale universale, termenii din domeniul bibliografiei, biblioteconomiei, al istoriei cărții și al cărților rare, al editurii, librăriei, legătoriei, papetăriei, tipografiei și alte multe subiecte conexe. Un bibliotecar, mai ales un tînăr bibliotecar, în faza inițială a activității sale, parcurgînd un text de specialitate, un prospect editorial, o bibliografie sau trebuind să catalogheze și să clasifice o operă nouă intrată în colecția încredințată lui, își va vedea sarcina ușurată, consultînd, pentru cărțile în limba franceză, engleză și germană, listele terminologice din **Vocabularium bibliothecarii**. Evident, o lucrare ca aceea despre care vorbim aici, ar trebui să-și extindă domeniul, incluzînd și termenii din alte limbi, cel puțin deocamdată acei din marile limbi de cultură, în care se desfășoară o mare producție intelectuală, cum sînt limbile rusă, chineză, hindi, arabă, spaniolă, limbile democrațiilor populare etc., așteptînd ca într-un viitor nu prea îndepărtat actualul **Vocabular** să devină un **Vocabularium bibliothecarii universale**. Dar pînă la această țintă a viitorului, **Vocabularul** care se pregătește să apară într-o nouă ediție mi s-a părut a conține o lipsă foarte izbitoră, susceptibilă a fi remediată.

La a X-a Conferință generală UNESCO, la care am luat parte ca membru al delegației guvernamentale romîne, am propus ca în noua

ediție în pregătire a **Vocabularului** să fie incluși termenii care au apărut în practica editorială și bibliotecară a țării noastre, termeni comuni tuturor țărilor socialiste. Astfel, în aceste țări termenul **științe sociale**, spre deosebire de înțelesul pe care-l are în alte țări și culturi, a ajuns a însemna toate științele umane (acele care sînt desemnate fie prin fr. **sciences morales** sau prin mai noul **sciences humaines** sau prin germ. **Geisteswissenschaften**, **științe noologice**, etc.). De asemenea titlu = operă (carte sau colecție de periodice), **camera cărții**, **difuzare**, **rețea de bibliotecă**, **responsabil al unei bibliotecă**, **fondul de stat al cărții**, **bibliotecă de casă**, **bibliotecă de masă**, **broșură** (în înțelesul de publicație cu caracter politic), **publicații** (= periodice), **ideologie**, **publicații ideologice** (= marxism-leninism, publicații marxist-leniniste) sînt deopotrivă termeni pe care bibliotecarii altor țări nu-i pot înțelege, dacă **Vocabularul** nu le-ar veni în ajutor, ușurîndu-le lucrările lor. Conferința generală UNESCO a primit propunerea delegației romîne și a decis includerea în noul **Vocabular** a listei pe care Biblioteca Academiei R.P.R. a elaborat-o în ultima vreme și a expediat-o forurilor în drept.

În felul acesta, terminologia biblioteconomică socialistă va intra în circulația bibliotecară generală, aducînd modesta ei contribuție cauzei înțelegerii dintre popoare și a cunoașterii lor reciproce, o cauză care trebuie să găsească în toți bibliotecarii lumii pe unii din slujitorii ei cei mai devotați.

ȘTIRI

● În Franța, există o serie de centre de informare bibliografică ca de pildă Biblioteca Națională de la Paris, Biblioteca de la Sorbona și alte centre, în total 300, care fac parte din Uniunea franceză de documentare, care participă la editarea unei reviste de specialitate și se ocupă de asemenea, de pregătirea specialiștilor.

Rolul cel mai important îl joacă Centrul de documentare de pe lângă Institutul Național de cercetări științifice care funcționează pe baza subvenției dată de stat (unicul de acest fel din țările capitaliste). Creat în anul 1935, a avut ca prim director pe eminentul om de știință francez F. Joliot Curie, care a fost și unul din inițiatorii acestui centru. Aici lucrează 100 de oameni și are o bibliotecă care primește anual 5000 de reviste științifice, bibliografiate într-un buletin lunar.

Centrul are și un laborator fotografic. Din ianuarie 1953, se editează lunar un **Catalog lunar al traducerilor întocmit de serviciile și centrele franceze de documentare.**

● La Panama a avut loc al doilea seminar internațional din America Centrală și bazinul Mării Caraibelor, la care au participat reprezentanți din Haiti, Guatemala, Republica Dominique, Spania, Columbia, Costa Rica, Mexic, Salvador și S.U.A. A participat de asemenea un reprezentant al UNESCO-ului. S-a discutat pregătirea unei bibliografii naționale a țărilor Americii Latine, organizarea secției de documentare de pe lângă Biblioteca Națională din Panama și editarea în continuare a **Bibliografiei țărilor Americii Centrale și a bazinului Mării Caraibelor.**

Cuvîntul "INDICE"

și sensurile lui

in **BIBLIOLOGIE**

DAN SIMONESCU

Bibliologia datează de foarte puțin timp ca știință organizată. În comparație cu astronomia, matematica, istoria care au o vechime de peste 2000 ani, bibliologia a început să se studieze în chip mai sistematic prin 1880, când a fost introdusă ca disciplină de studiu la „Ecole des Chartes” din Paris. La noi, bibliograful Al. Sadi Ionescu (1873—1926) a predat pentru prima dată un curs de biblioteconomie (deci numai despre o ramură a bibliologiei) abia în 1925.

În această situație, nu este de mirare că terminologia bibliologică nu și-a capătat încă formele ei definitive, iar termenii, nu și-au rotunjit cu precizie sfera și conținutul lor. Problema a fost însă reluată în ultimii ani pe plan mondial și lucrările, dicționarele publicate pînă acum sînt o garanție că în curînd ea va fi rezolvată. Din aceste materiale reiese tendința generală spre care merg discuțiile: uniformizarea terminologiei bibliologice în sensul că fiecare popor, în limba națională, să dea fiecărui termen același conținut în ce privește caracterul lui tehnic și profesional. Așa; de pildă, H. Lemaître și Antony Thompson, în lucrarea lor *Vocabularium bibliothecarii* (1953), fixează termenii (dar nu dau definiții) în limbile engleză, franceză și germană.

De asemenea, dr. Johann Schlemminger, în dicționarul său *Fachwörterbuch des Buchwesens* (ed. II, 1954) urmărește termenii tehnici bibliotecari, în aceleași trei limbi, Bibliograful elvețian Pierre Bourgeois, în introducerea la catalogul său de periodice

străine din bibliotecile elvețiene¹⁾, exprimă ideea că este nevoie ca toate limbile să înțeleagă la fel cuprinsul termenilor bibliologiei și pentru că lucrarea sa este din domeniul publicațiilor periodice autorul dă o listă a termenilor tehnici referitori la periodice, în limbile slavice, germană, franceză, engleză și în maghiară, precizînd conținutul distinct al fiecărui termen în parte. Cercetările de terminologie bibliotecară pre-ocupă astăzi în mod deosebit pe specialiștii sovietici. Astfel, T. Lazarevski și V. V. Popova au alcătuit *Ghidul poligrafic pentru ilustratori, autorii și redactorii de publicații* (1946), iar colectivul redacțional L. V. Havkina, P. X. Kananov, I. I. Masanov și K. R. Simon a publicat *Dicționarul termenilor de biblioteconomie și bibliografie* (1952)

Terminologia bibliologică în lexicografia romină ocupă un loc cu totul restrîns și de multe ori termenii respectivi sînt greșit explicați²⁾. Biblioteca Academiei R.P.R., asimilată cu un institut de cercetări bibliologice, a dat în grija unui colectiv de cer-

¹⁾ Verzeichniss ausländischer Zeitschriften in schweizerischen Bibliotheken. IV Auflage. Berna, 1955.

²⁾ Un singur exemplu: Bibliografia este „știința care se ocupă de probleme legate de tipărișurile vechi (ediții, format, dimensiuni, etc.)” în Academia R.P.R. *Dicționarul limbii romine literare contemporane*. Vol. 1, 1955, p. 232. Pentru alte omisiuni și greșeli ale *Dicționarului*, vezi articolul de discuții din „Călăuza bibliotecarului”, nr. 4 (apr. 1956), p. 33—34.

cetători sarcina alcătuirii unui vocabular bibliologic în limba română și, la momentul actual, sîntem în măsură să cunoaștem ceva din intențiile și munca colectivului³⁾.

★

Pentru a demonstra interesul ce-l pot avea problemele de terminologie bibliotecară, dar mai ales pentru a se vedea folosul practic ce decurge din justa înțelegere a unor asemenea termeni, am ales cuvîntul „indice”, pentru că acest cuvînt are mai multe sensuri în limbajul zilnic al bibliotecarului.

1. **Indicele de clasificare sistematică a publicațiilor** este cifra (sau un grup de cifre), litera (sau un grup de litere) prin care semnalăm în mod general conținutul unei publicații. Acest indice se scrie pe fișa de catalog, pe cea bibliografică și în căsuța tipografică ce se tipărește obișnuit la sfîrșitul cărților.

Indicele prin litere aparține sistemului de clasificare al lui Otto Hartwig (1830—1903). De exemplu, după acest sistem, indicele **D** cuprinde publicațiile de filologie modernă, **Dc**, pe cele de filologie românească și **Db** = filologie romanică.

Indicele prin cifre aparține sistemului de clasificare zecimală al lui Melvil Dewey (1851—1931), care a împărțit publicațiile lumii în 10 grupe, indicate prin cifre de la 0 la 9. Bibliograful sovietic L. Tropovski a adus substanțiale modificări sistemului de clasificare zecimală al lui Dewey, introducînd indici noi la cifrele 1 și 3 pentru caracterizarea conținutului cărților de filozofie marxist-leninistă și al operelor clasice marxismului. Bibliotecarul trebuie să cunoască bine acești indici de clasificare a publicațiilor, pentru că numai dînd un indice potrivit conținutului cărții, poate alcătui un bun catalog sistematic în biblioteca pe care o conduce.

2. **Indicele cotei** este necesar pentru a indica locul cel mai potrivit pentru așezarea cărților în raft; el se scrie pe fișa catalo-

gului alfabetic și sistematic. Indicele cotei rezultă din indicele zecimal al cărții plus semnul de autor, dar puse sub formă de fracție: $\frac{65}{B 14}, \frac{655}{C 31}$. Exemplele date indică

publicații din domeniul industriei cărții: munca poligrafică și cea tipografică, difuzarea prin librării. După cum se știe, bibliotecarul calculează indicele cotei, consultînd **Tabelele de clasificare zecimală**, publicate de Direcția bibliotecilor (editura C.G.M., 1952), care au ca anexă și tabelele cu semnele de autori. Numărătorul fracției arată grupa mare unde își are loc cartea (6: științe aplicate, tehnica; 1 Filozofie, 9 istorie, biografii, geografie, etc.), iar numitorul arată locul precis și succesiv din cuprinsul grupeii. Indicele cotei se practică în bibliotecile de masă și, în general, în bibliotecile cu un fond de cărți mic, în timp ce în bibliotecile științifice și documentare, cit și în bibliotecile cu număr mare de cărți se folosește pentru așezarea cărților în raft:

3. **Indicele topografic**, numit și „cota cărții”. Acesta se compune dintr-un număr în cifre arabe, care arată succesiunea cărții în raft, numărul este precedat de o cifră romană, care indică formatul cărții, sau de literă majusculă care prescurtează numele fondului sau arată dulapul, raftul. ex.: I 31.220 (carte de format mic); S 7001 (la Biblioteca Academiei R.P.R., litera S arată că publicația trebuie căutată la fondul provenit de la D. C. Sturdza-Scheianu); II 3010 G (la Biblioteca Institutului de istorie al Academiei R.P.R., litera finală arată raftul, dulapul).

4. **Indicele de la sfîrșitul cărților și publicațiilor**. Acesta este o listă alfabetică ce ne dezvăluie ușor conținutul cărții în ce are ea mai caracteristic. O carte științifică poate avea mai mulți indici finali, în timp ce alte cărți, de exemplu cele din domeniul literaturii beletristice, nu au și nu este nevoie să aibă indici. Există mai multe feluri de indici: **onomastic**, cînd în listă sînt trecute numele persoanelor amintite în carte, alături de care se indică pagina unde se vorbește de acea persoană; **toponimic**, care cuprinde nume de locuri: orașe, sate, văi,

³⁾ N. Georgescu-Tistu, *Premisele unui vocabular tehnic de bibliologie*, în *Studii și cercetări de bibliologie*, I (1955), p. 221—232.

munți, țări, continente, etc.; **toponomastic**, cuprinde în același indice și numele persoanelor și al locurilor, firește, în ordine alfabetică. Dar în afară de acești indici de nume proprii, indicii mai cuprind și nume comune, așezate și ele tot în ordine alfabetică. Un asemenea indice se numește **indice de materie**. Acesta nu trebuie să cuprindă toate numele comune ale cărții (ceea ce ar fi o imposibilitate), ci numai acele cuvinte despre care tratează cartea respectivă. De exemplu, într-un indice de materie la o carte de istorie feudală română vom găsi extrase cuvinte ca: agă, bir, comis, domn, ienicer, firman, găleată (dare în natură), hatiserif, etc, și în dreptul lor se arată pagina unde, în carte, cititorul va găsi date ample despre conținutul cuvintelor respective. Într-o carte de critică și istorie literară vom găsi indici de titluri (operele literare studiate), într-un catalog de manuscrise **indice de copii**, într-o lucrare bibliografică **indice de autori** (cei trecuți în bibliografie).

Indicele final care cuprinde nume și în dreptul lor se arată numai pagina unde se insistă asupra numelui, se numește **indice general**; când după nume urmează și o lămurire care rezumă pasajul din pagina unde a fost citat acel nume — atunci indicele este analitic.

Autorii țin să evidențieze grafic elementele indicelui, pentru a atrage atenția cititorilor cât mai mult asupra conținutului cărții, oglindit în indice. Astfel, ei scriu numele cu litere grase, cursive sau spațiate, iar lămuririle analitice cu litere obișnuite.

Folosul practic al indicilor finali constă că arată cititorului, **imediat și precis**, numai acele pagini dintr-o carte, care-l interesează într-o problemă dată. Lectura indicelui final al unei cărți deschide perspective nebănuite cititorului asupra chestiunii care-l interesează.

5. Indicele de materie la publicațiile periodice. Acest indice este, în fond, tabla de materie a unei reviste, dar pe perioade mai mari de timp: la 5, 10, 25, 50... ani, sau la sfârșitul apariției unei reviste. Când revista și-a făcut anual o tablă de materie

analitică și completă, **indicele ei general** pe 5, 10... ani rezultă din contopirea tabelelor de materie anuale, dar nu puse cap la cap, an după an, ci refăcute pe autori, clasificate total pe materii. Articolele aceluiași autor vor fi puse toate la un loc, de exemplu sub numele: **Parhon, C., dr. acad.** — în ordinea cronologică de apariție.

Bibliotecarilor și bibliografilor noștri le revin mari sarcini în legătură cu indicii de materie ai revistelor noastre. Este drept, avem câteva reviste cărora li s-au făcut indici generali: **Viața românească** pe anii 1906—1946, **Convorbiri literare** pe anii 1867—1937, **Revista istorică** (1915—1934), **Revista „Soc. Tinerimea Română“** (1880—1938), **Șezătoarea din Fălticeni** (1892—1929), **Folclorul revistelor „Familia“ și „Șezătoarea“** din Oradea (1865—1906 și 1875—1882), **Revista pentru istorie, arheologie și filologie** (1882—1922), revista de istorie **Studii** (1948—1957) ș.a.; dar nu avem indici la revistele democratice, progresiste, socialiste din ultimele decenii ale sec. al XIX-lea și din sec. al XX-lea. Cât de necesari ar fi pentru cercetările politice, istorice, sociale, economice indicii presei democratice ca: **Contemporanul, Literatură și știință, Socialistul, Munca științifică și literară, Evenimentul literar, Lumea nouă științifică și literară, Curentul nou, Lupta de clasă, ș.a.** Tradiția de luptă a clasei muncitoare s-ar lumina în mod considerabil pentru masele largi de cititori, dacă presa progresistă și democrată ar avea indici generali de materie pentru durata apariției lor.

6. Indicele bibliografic este tipul cel mai complex de lucrare bibliografică, putând însuma sute și mii de titluri de publicații (cărți și articole din periodice). Indicele (sau indicatorul bibliografic, poate fi selectiv sau de recomandare și în acest caz va indica cele mai bune publicații menite diferitelor categorii de cititori. El poate fi adnotat (mai ales când se adresează masesor de cititori) sau poate folosi metoda simplei înregistrări și descrieri bibliografice (când se adresează specialiștilor).

Bibliografia română în anii puterii populare a alcătuit numeroși indici bibliografici

de recomandare. Ministerul Invățămîntului și Culturii (Direcția Bibliotecilor și apoi Biblioteca Centrală de stat a R.P.R.) și Biblioteca Academiei R.P.R. stau în fruntea activității noastre bibliografice, dar semnalăm că a început o activitate bibliografică tipărită și în câteva centre locale, cum de ex. Biblioteca regională Constanța și Biblioteca regională Craiova, care au publicat doi indici bibliografici cu teme agricole. În domeniul publicării indicilor bibliografici, munca bibliografilor romîni are perspective vaste, dar înaintea tuturor trebuie să avem un instrument bun de lucru în domeniul bibliografiei bibliografiilor romîne și o bibliografie a presei democratice, progresiste și socialiste romîne.

Cercetînd literatura lexicologică a specialiștilor occidentali în domeniul bibliologiei, la termenul **indice**, observăm o înregistrare mai bogată de sensuri în **Vocabularium bibliothecarii** alcătuit inițial de H. Lemaître și îmbunătățit mai târziu, sub auspiciile U.N.E.S.C.O., de Anthony Thompson.

Giovanni de Bernard și Giuseppe Fumagalli (**Vocabulario bibliografico**, 1940, pp. 218—219) înregistrează sumar numai sensurile date mai sus, sub nr. 4 și 6, iar, ca exemple, autorii dau pentru sensul nr. 4: „indice dei nomi“, «indice delle figure», iar pentru sensul nr. 5: *Index librorum prohibitorum* (indicele cărților oprite de a fi răspîndite și citite de instituția papală de pe lângă Vatican, în evul mediu). Marie

Claire Davelny (*Instructions pour la rédaction des catalogues de bibliothèques*, 1952, sub nr. 289—291) dă bune definiții sensurilor explicate mai sus sub nr. 1, 4 și 6, dar pentru exemplificarea ultimului sens ne dă același „indice al cărților oprite“ din ordinul papal, în evul mediu, ignorînd indicii bibliografici actuali.

Orientarea, din partea specialiștilor occidentali, a sensurilor nr. 3 și 5 se datorește interpretării mai cuprinzătoare pe care o dăm noi termenului **indice**; sensul de la nr. 2, «*indicele cotei*» este o creație proprie nouă și corespunde politicii culturale a statului democrat-popular, care, pentru a răspîndi mai ușor cărțile în cercuri largi de cititori, le așează în rafturi după „*indicele cotei*“.

Problema terminologiei bibliologice, la noi, trebuie rezolvată ținîndu-se seamă și de viața nouă bibliotecară, pe care a îmbogățit-o atît de mult revoluția culturală din anii următori Eliberării, la 23 August 1944. Citește terminologia bibliologică internațională, ea va dispune de un fond principal de cuvinte comune tuturor limbilor popoarelor, dar alți termeni vor primi sensuri și nuanțe noi, de la popor la popor, de la limbă la limbă, care vor oglindi concepția și tendințele poporului respectiv cu privire la răspîndirea cărții în mase, la organizarea și folosirea ei în biblioteci. Cazul cuvîntului „*indice*“ este grăitor în această privință.

POPULARIZAREA CUNOȘTINȚELOR BIBLIOGRAFICE

Desfășurarea unei munci susținute de îndrumare a lecturii cititorilor reclamă lucrătorilor din biblioteci cunoașterea temeinică a cerințelor și nevoilor fiecărui cititor în parte. În condițiile creșterii neconținute a numărului celor ce frecventează bibliotecile, bibliotecarii nu au de multe ori timpul necesar pentru a îndruma lectura cititorilor.

În aceste împrejurări o atenție sporită acordată popularizării cunoștințelor bibliografice va însemna un ajutor prețios în munca bibliotecarilor. Priceperea cititorilor de a folosi izvoarele bibliografice, de a urmări în mod sistematic apariția materialelor bibliografice în problema care-i interesează, de a alege singuri cărțile, ușurează mult munca de îndrumare a lecturii, creind bibliotecarului timp pentru buna organizare a muncii în bibliotecă.

Practica ne arată că experiența bibliotecilor noastre în domeniul popularizării cunoștințelor bibliografice este încă modestă. În multe biblioteci s-au întocmit afișe și texte privind folosirea cataloagelor, ceea ce a avut drept rezultat, folosirea mai intensă a acestor instrumente de îndrumare a lecturii. Alte forme pentru popularizarea cunoștințelor bibliografice nu sînt însă folosite. La rîndul lor, secțiunile metodice și bibliografice ale bibliotecilor regionale subapreciază însemnătatea problemei, ceea ce se resfrînge cu efecte negative în munca de îndrumare a lecturii cititorilor.

Secțiunile metodice și bibliografice trebuie să fie permanente preocupate de dezvoltarea gustului pentru bibliografie a cititorilor, să-i învețe să se folosească de materialele bibliografice, să le trezească interesul. Căile pentru atingerea acestui obiectiv sînt numeroase. Trebuie însă ca bibliografii să privească popularizarea cunoștințelor bibliografice ca o sarcină importantă, introducînd în planurile lor de muncă organizarea unei multiple și variate activități în această privință.

Expoziția materialelor bibliografice reprezintă una din formele cele mai accesibile pentru informarea cititorilor de diferite categorii, asupra materialelor bibliografice ce-i interesează. De obicei, aici se expun atît materialele bibliografice de recomandare adresate publicului larg de cititori, cît și bibliografiile necesare specialiștilor și cercetătorilor în diferite domenii. Este necesar ca expozițiile să cuprindă și lucrări metodice pentru organizarea studiului individual. Bibliografiile trebuie să asigure ca expozițiile să aibă un caracter permanent, împrăspătate continuu cu materiale bibliografice recent apărute.

O altă formă a agitației vizuale ce poate fi folosită pentru popularizarea cunoștințelor bibliografice este afișul. Prin antrenarea colectivului voluntare se crează posibilitatea întocmirii unor afișe atrăgătoare, despre îndrumări metodice pe diferite teme, ca de pildă: **Cum să urmărim cărțile care apar în R.P.R., Învață să-ți alegi singur cartea pentru lectură, etc.**

Informarea curentă a cititorilor asupra bibliografiilor ce-i pot ajuta în adîncirea unei teme, în organizarea unei lecturi sistematice, poate fi îndeplinită și cu ajutorul expunerilor bibliografice. Este bine, însă, ca asemenea acțiuni să fie făcute pe grupe de cititori, potrivit preocupărilor lor.

Secțiunile metodice și bibliografice trebuie de asemenea să inițieze consultații și convorbiri despre alegerea cărților. Pentru atragerea cititorilor la aceste acțiuni trebuie procedat cu multă grijă. Atunci cînd un cititor nou se înscrie la bibliotecă, bibliotecarul îl va întreba care-i sînt orele disponibile, îndrumîndu-l să participe la o convorbire sau o consultație despre folosirea materialelor bibliografice, arătîndu-i-se importanța acestui lucru pentru o lectură organizată. Consultația sau convorbirea poate avea, de pildă următorul plan: 1) Caracteristica fondurilor bibliotecii și organizarea lor; 2) Cum pot folosi cititorii

fondul bibliotecii (sala de lectură, secția de împrumut, împrumutul interbibliotecar): 3) Cum poate fi aleasă o carte, cu ajutorul aparatului bibliografic de îndrumare a bibliotecii (cataloage-fișiere, indici bibliografici etc.); 4) Ce ajutor poate primi cititorul de la secția metodică și bibliografică în alegerea competentă a cărților. Eventual, consultațiile sau convorbirile pot fi organizate pe grupe de cititori, dându-se indicații amănunțite în domeniul bibliografiei de specialitate.

La deprinderea cititorilor de a folosi diferite instrumente bibliografice contribuie și conferințele sau referatele pe care bibliografii le pot organiza pe diferite teme. De exemplu: **Cum să folosim bibliografia în alegerea cărților; Bibliografia în ajutorul muncii științifice; Cum să urmărim aparițiile în specialitatea noastră etc.** Bibliografii pot ține asemenea acțiuni nu numai în cadrul bibliotecii, dar și în alte instituții din oraș, atunci când numărul cititorilor este mai mare. Propaganda cunoștințelor bibliografice cunoaște și alte metode, decât cele descrise mai sus. Bibliotecile sovietice, — de pildă, — au acumulat o bogată experiență în acest sens. Ele folosesc cu bune rezultate seminariile pentru studierea bibliografiei.

Seminariile sînt alcătuite dintr-un ciclu de cîteva lecții, în care se expun toate aspectele muncii de informare bibliografică. Trebuie subliniat că expunerile teoretice sînt urmate de lucrări practice, care familiarizează astfel pe cititor cu problema tratată.

Cu bune rezultate s-au dovedit și consfăturile cu cititorii axate pe problema folosirii bibliografiei. Precedate de o pregătire temeinică, consfăturile deprind pe cititori cum să-și economisească timpul, apelînd la aparatul de îndrumare bibliografic al bibliotecilor.

Pentru ca lucrătorii bibliotecii să poată duce o susținută muncă de popularizare a cunoștințelor bibliografice, în rîndul cititorilor, ei trebuie să fie înarmați cu aceste cunoștințe. Această sarcină trebuie înscrisă

în planul de ridicare a calificării cadrelor din fiecare bibliotecă, iar secțiile metodice și bibliografice au datoria să organizeze cu regularitate expuneri, care să îmbogățească cunoștințele fiecărui bibliotecar, în special a celor care lucrează la secția de împrumut și sala de lectură, asupra folosirii bibliografiei în munca de deservire a cititorilor. Ținînd seama de componența diferită a cititorilor, secțiile metodice și bibliografice nu trebuie să se limiteze la bibliografiile de recomandare, ci să prezinte și materialele bibliografice care se adresează specialiștilor. Pentru a înlesni cunoașterea acestor materiale ar fi bine dacă s-ar face expuneri asupra lucrărilor bibliografice ce pot fi folosite pentru îndrumarea pe diferite profesii a cititorilor. Practic ar fi, dacă în fiecare bibliotecă ar exista un fișier despre materialele bibliografice existente, instrument prețios în buna deservire a cititorilor.

Bibliotecarii trebuie să cunoască nu numai materialele bibliografice, ci și cărțile ce le recomandă cititorilor. De aceea este bine să se țină în mod regulat expuneri, eventual tematice, asupra cărților mai importante recent achiziționate.

Studierea problemelor bibliografiei nu intra numai în obișnuința lucrătorilor bibliotecilor regionale; ea trebuie să formeze obiectul unei atenții deosebite din partea tuturor bibliotecarilor. Seminariile lunare, consfăturile de lucru cu bibliotecarii, constituie un mijloc eficient de informare a bibliotecarilor asupra importanței popularizării cunoștințelor bibliografice și predarea cunoștințelor necesare în această direcție. Pentru a se putea urmări modul în care bibliotecarii și-au însușit cunoștințele predate, este recomandabil ca în cadrul seminariilor, bibliotecarii să vorbească despre felul în care folosesc bibliografia în munca de îndrumare a cititorilor.

Acordînd atenția cuvenită popularizării cunoștințelor bibliografice printre cititori, bibliotecarii vor reuși să obțină rezultate din ce în ce mai îmbucurătoare în domeniul îmbunătățirii lecturii cititorilor.

Intrecerile - stimulent permanent al bibliotecarilor

Intrecerile, ca metodă eficientă în dezvoltarea inițiativei creatoare a bibliotecarilor, în ridicarea pe o treaptă superioară a muncii cu cartea, și-au dovedit din plin viabilitatea. Consfătuirea pe țară a bibliotecarilor din decembrie 1958, care a făcut bilanțul concursului inițiat de Ministerul Învățământului și Culturii, a subliniat necesitatea menținerii mereu vie a spiritului de emulație în rândul bibliotecarilor, pentru atingerea celui mai important obiectiv al momentului de față: consolidarea și lărgirea succeselor dobândite.

În urma acestei consfătuiri, comitetele executive ale sfaturilor populare regionale au hotărât să organizeze concursuri pe scară regională pentru antrenarea lucrătorilor din biblioteci în obținerea de noi realizări în activitatea lor. Asemenea inițiative au organizat până acum comitetele executive ale sfaturilor populare regionale Constanța, Iași și Ploești.

Pentru buna desfășurare a concursurilor, inițiatorii au alcătuit regulamente, privind modul de organizare și de participare. Adresându-se tuturor bibliotecilor raionale, comunale, sătești, ale colțurilor roșii din gospodăriile agricole colective, școlare, și chiar bibliotecilor de casă, — în regiunea Ploești de pildă, fiecare regulament fixează obiectivele concursului, durata lui și condițiile ce trebuie îndeplinite de bibliotecile participante.

În ceea ce privește durata, socotim că cel mai bine a procedat regiunea Constanța, care și-a propus organizarea concursului pe întregul an în curs, cu patru etape corespunzătoare fiecărui trimestru. Credem că regiunea Ploești ar fi procedat mai bine dacă ar fi prevăzut încheierea concursului la sfârșitul anului și nu la 1 decembrie

a. c., în plină perioadă fecundă a activității cultural-educative la sate.

Parcursul condițiilor concursului arată unele cifre, care, la prima vedere, ar părea greu de realizat. De exemplu: bibliotecarii comunali participanți la concurs trebuie să înscrie la bibliotecă până la sfârșitul anului 50% din numărul populației știutoare de carte din localitate, dintre care 70% mături, cu un indice mediu de citire de 8 (Constanța); bibliotecarii colțurilor roșii din gospodăriile colective agricole să realizeze sporirea numărului de cititori, încât membrii colectivității să devină sută la sută cititori ai bibliotecii cu un indice de citire de 8 (Ploești); cuprinderea de către bibliotecile școlare a unui minimum de 80% din numărul elevilor școlii, fiecare urmînd să citească 12 cărți (Iași), ridicarea simțitoare a procentajului cărților de literatură politică, știință, tehnică și agrotehnică difuzate. Entuziasmul, dragostea de muncă a bibliotecarilor, vor face însă ca aceste cifre — stabilite în raport cu situația și posibilitățile existente în regiune — să capete viață, izbutindu-se astfel ca cele trei regiuni să se numere printre cele fruntașe pe țară în munca cu cartea.

Fixarea concretă a acțiunilor ce trebuie realizate de fiecare categorie de bibliotecă în decursul unei etape, reprezintă un ajutor însemnat acordat bibliotecarilor în munca lor de zi cu zi, indicîndu-le căile cele mai potrivite pentru atingerea obiectivelor concursului. Relevăm din acest punct de vedere regulamentul concursului din regiunea Constanța, care ține seamă de munca bibliotecarilor în timpul lunilor de vară, prevăzînd în acest scop acțiuni specifice acestei perioade, cum ar fi de pildă, lecturi săptămînale în grup la locul de muncă.

Detailate, avînd un puternic caracter de îndrumare, sînt și condițiile de participare fixate prin regulamentul concursului în regiunea Ploești. În schimb regulamentul concursului din regiunea Iași păcătuiește în această privință, conținînd indicații generale, fără a specifica concret acțiunile ce trebuie realizate de fiecare categorie de biblioteci în parte. Deși fixează judicios cifrele privind numărul cititorilor și al cărților citite, ce trebuie atins de bibliotecile raionale, comunale și satești, nu se ține seama de posibilitățile și nivelul fiecărei categorii de biblioteci în fixarea activității ce trebuie desfășurată.

Reușita unui concurs depinde în mare măsură de urmărirea în de aproape a modului în care sînt duse la bun sfîrșit obiectivele enunțate, de ajutorarea bibliotecilor mai slabe, de generalizarea experienței fruntașe pentru a ajunge un bun al tuturor, de stimulare permanentă prin cele mai diverse metode a bibliotecarilor participanți.

Toate regulamentele înserază în acest scop un capitol final care înserie modul de urmărire a concursului precum și îndatoririle ce revin atît participanților cit și organelor tutelare pentru buna desfășurare a acțiunii. În regulamentele regiunilor Constanța și Ploești se prevede că urmărirea concursului va fi efectuată numai de secțiile de învățămînt și cultură și bibliotecile raionale. Regulamentul regiunii Iași menționează, în plus, formarea în acest scop a unei comisii regionale și raionale, precum și componența fiecărei comisii în parte.

Tot în legătură cu problema atît de importantă a urmării concursului, amintim regulamentul regiunii Constanța care în cadrul comisiilor de participare a bibliotecilor raionale are un capitol separat despre munca metodică și de îndrumare a bibliotecilor din raion. Ținînd seama de faptul că bibliotecă raională reprezintă veriga

principală pentru îmbunătățirea muncii cu cartea la sate, regulamentul regiunii Constanța prevede măsurile pe care bibliotecile raionale trebuie să le ia în această direcție. Amintim printre altele, indicațiile binevenite pentru organizarea lunară a seminariilor, analiza la fiecare sfîrșit de trimestru a modului în care bibliotecile și-au îndeplinit sarcinile în cadrul concursului, organizarea trimestrială a cel puțin două schimburi de experiență în cele mai bune biblioteci din raion etc.

În buna desfășurare a concursului, bibliotecilor regionale le revin sarcini deosebit de importante. Colectivele celor 3 biblioteci regionale, care au acumulat o bogată experiență în concursul încheiat anul trecut, trebuie să țină seama de învățămintele desprinse atît din propria activitate cit și a altor biblioteci regionale; să-și organizeze în așa fel munca încît să poată urmări în bune condițiuni concursul și totodată să-și poată exercita din plin rolul de centru metodic pe regiune. Organizînd temeinic, pe baza unui plan amănunțit, deplasările pe teren, acolo unde se simte mai multă nevoie, controlînd în de aproape felul în care bibliotecile participante îndeplinesc condițiile concursului, luptînd neobosit pentru promovarea a tot ce e nou și înaintat în activitatea bibliotecilor, organizînd informarea operativă între participanții la concurs asupra rezultatelor obținute, popularizînd prin toate mijloacele fruntașii, — bibliotecile regionale vor putea întreține mereu trează flacăra întrecerii între bibliotecari.

Inițiativele comitetelor executive ale sfa-turilor populare regionale Constanța, Iași și Ploești, constituie un drum bun care trebuie continuat și aplicat de fiecare regiune din țară. Stimulînd — prin metoda întrecerilor — spiritul de inițiativă al bibliotecarilor, cartea va găsi noi și noi prieteni în rîndul celor ce muncesc de la orașe și sate.

PENTRU O RECOLTĂ BOGATĂ

Pentru biblioteca gospodăriei agricole colective „Unirea” din comuna Stoenesti, raionul Caracal, problema sporirii producției agricole constituie obiectivul principal. Încă din perioada lunilor de iarnă, biblioteca a desfășurat o intensă muncă de popularizare și difuzare a cărții agrotehnice. De asemenea, au fost difuzate cărți care pledează convingător pentru buna organizare a muncii pe brigăzi și executarea lucrărilor agricole în perioadele optime.

Biblioteca are multe posibilități în această direcție. Este destul să amintim că în fondul său de 1682 volume, majoritatea sînt agrotehnice și social-politice. Printre acestea sînt multe cărți nou apărute, procurate prin grija consiliului de conducere în ultima vreme.

Ajutată de colectivul său de muncă, din care fac parte membri ai corpului didactic, tehnicianul gospodăriei, brigadieri și colectiviști frunțași, — biblioteca a inițiat acțiuni menite să îndrumeze lectura cititorilor către cartea agrotehnică.

Astfel, s-au organizat în primul trimestru, două expoziții de cărți agrotehnice. La deschiderea primei expoziții pe tema: Cartea agrotehnică — prietena și sfătuitoarea țaranului colectivist, președintele gospodăriei a înfățișat conținutul materialului expus, subliniind importanța fiecăruia în parte, pentru cunoașterea variatelor probleme legate de profilul gospodăriei agricole locale. Anul acesta gospodăria colectivă „Unirea” va extinde suprafețele cultivate cu sfeclă de zahăr și floarea soarelui. A doua expoziție de cărți, organizată tot în sala mare a colțului roșu pe tema:

Sămînța bună semănată la timp, condiție esențială a sporirii producției la hectar a cuprins în afară de cărți și un bogat material intuitiv (planșe, diferite soiuri de semințe produse în gospodărie etc.) Expoziția s-a deschis cu o expunere bibliografică ținută de tov. Dădulescu Constanța, inginer al gospodăriei. Citind metodele recomandate în cărțile din expoziție, tovarăsa Dădulescu a dat indicații practice de felul cum pot fi aplicate ele, pe ogoarele gospodăriei colective din Stoenesti. A dat, de asemenea, exemple concrete din rezultatele obținute la încercarea puterii de germinație a diferitelor varietăți ce vor fi semănate anul acesta.

Pentru amenajarea expozițiilor, biblioteca Marin Ecaterina a folosit indicațiile primite de la biblioteca raională Caracal și sprijinul bibliotecii comunale Stoenesti.

O grijă deosebită a acordat biblioteca procurării și punerii materialului bibliografic la dispoziția cursanților de la formele de învățămînt agrotehnic, organizate în cadrul gospodăriei. În acest scop, ea este orientat bine, solicitînd o bibliotecă mobilă cu cărți necesare cursanților. Cercul agrotehnic din cadrul gospodăriei a fost frecventat de cîte un membru din fiecare familie de colectivști. Cursanții au studiat un bogat material bibliografic. Astfel, colectivistul Pitulea Tudor a cercetat la bibliotecă peste 30 de lucrări agrozootehnice; Stoica Ignat a citit în primul trimestru al acestui an 18 cărți și broșuri cu conținut agrozootehnic, legate de lecțiile predate.

Biblioteca s-a dovedit a fi un sprijin prețios în însușirea și aprofundarea cunoștințelor predate la cercul agrozootehnic. Au circulat în deosebi lucrări privitoare la sol și formarea lui, cultura sfeclii de zahăr și floarea soarelui, deoarece în planul de cultură pe anul 1959, se prevede cultivarea acestor plante pe o suprafață de 70 ha, dintre care 20 ha. cu sfeclă de zahăr irigată. Multe lucrări solicitate de cursanți s-au referit la cunoașterea diferitelor feluri de îngrășăminte naturale și chimice, la cunoașterea științifică a timpului optim de însămînțare a fiecărei plante etc.

Biblioteca a dat o atenție deosebită deservirii cu cărți a brigadierilor, factorii principali în organizarea muncii în g.a.c.,

de pregătirea lor profesională depinzând în mare măsură executarea în bune condițiuni a lucrărilor agricole. Pentru ei au fost popularizate lucrări privitoare la organizarea și normarea muncii în cadrul brigăzilor, despre calitatea lucrărilor agricole, condiție principală în sporirea producției la hectar.

O metodă eficientă în popularizarea metodelor agrotehnice avansate s-au dovedit a fi discuțiile libere cu cititorii, la colțul roșu. De obicei, ele au loc în fiecare duminică cu cititorii invitați de bibliotecă. La aceste reuniuni, la care participă nelipsit inginerul gospodăriei, colectivității sînt invitați să vorbească despre problemele de producție agricolă ce-i frămîntă, despre cărțile citite și în deosebi să scoată în evidență ceea ce au găsit nou, și consideră că se poate aplica pe ogoarele gospodăriei lor colective. Aceste reuniuni prilejuiesc un fructuos schimb de păreri, îndrumînd pe colectivități spre introducerea metodelor științifice de lucrare a pămîntului. Tovarășul Stoicea Ignat, de pildă, a vorbit despre învățămintele trase din broșura **Cum putem obține recolte bogate de porumb** la ha, subliniind metoda semănăturii porumbului hibrid. Neciu Stelian, Ristea Gheorghe, Pitulea Tudor, Pirvu Alexandru au expus învățămintele trase din cărțile citite cu privire la foloasele bălegarului de grajd în îngrășarea terenurilor agricole. Aceasta a determinat, încă din primăvară mobilizarea tuturor colectivităților la cărătul gunoierului pe cîmp, atît a celui din gospodăria colectivă sau din gospodăria personală. Importanța irigației terenurilor agricole, de care a vorbit inginerul Dedulescu Constanța, a mobilizat tineretul din colectivă la munca voluntară pentru executarea canalului de irigare Stoenști-Babiciu. Finisarea acestei lucrări va reda agriculturii, pe de o parte însemnate întinderi de teren supuse inundației apelor Oltului, iar pe de altă parte, împingînd apa pe canale la zeci de kilometri va spori fertilitatea unor terenuri slab productive în prezent.

Frumoasele succese se datoresc fără îndoială și faptului că biblioteca desfășoară o activitate vie, plină de conținut, strîns legată de viața gospodăriei colective. Ea a izbutit ca fiecare cititor să vadă în carte un ajutor neprețuit în rezolvarea diferitelor probleme de muncă.

Nu întimplător, la biblioteca gospodăriei, vin zilnic numeroși colectivități, tineri și vîrstnici, să citească și să învețe din cărți cum să muncească mai bine pămîntul, cum să culeagă roade cît mai bogate. De pildă, colectivității Mihai Chingenea, Stanciu Vilica, Ristea P. Victor și numeroși alții, citind asemenea cărți, au început să muncească

bine pămîntul, după metode agrotehnice avansate, evidențindu-se în actuala campanie a lucrărilor agricole de primăvară.

Preocupat de a crește randamentul grădinii de pomi, Pitulea Tudor a cercetat numeroase cărți de pomicultură și împreună cu Ghinea Gheorghe au executat lucrările de primăvară necesare în livadă (săpatul, stropitul, curățitul crengilor uscate etc.).

Activitatea cu cartea este considerată de către biblioteca colectivei din Stoenști ca unul din mijloacele principale ale muncii de educare comunistă a colectivităților, de îmbogățire a cunoștințelor lor profesionale, mobilizîndu-i la lupta pentru obținerea de noi succese în dezvoltarea agriculturii patriei noastre.

BIBLIOTECA SĂTEASCĂ din Iernut

Bibliotecile satești din regiunea Cluj au crescut de curînd cu încă una, despre a cărei activitate se pot spune multe lucruri bune. Este vorba de biblioteca satească din comuna Iernut, raionul Luduș.

În decembrie 1954, conducerea bibliotecii a fost încredințată utemistului Bonta Ion, element capabil și bine pregătit profesional. Aplicînd în practică cele învățate la școala de activități culturale și bibliotecari, cît și la cursurile de perfecționare de la Tg. Mureș, noul bibliotecar a reușit ca în aproape cinci ani de muncă să facă dintr-o bibliotecă cu activitate mediocră, o bibliotecă fruntașă. Bilanțul anului 1958, de pildă, este grăitor în acest sens: 1361 de cititori cu 9025 cărți citite. Mai mult de 60% din populația știutoare de carte este în prezent cititoare la bibliotecă. Anul acesta, numai în trimestrul I, au fost atrași 621 noi cititori și difuzate 2667 cărți.

Populația comunei Iernut este formată din români și maghiari. Acum 10 ani, țărani muncitori români și maghiari au întemeiat gospodăria agricolă colectivă „23 August“, astăzi una din cele mai prospere din regiunea Cluj. În prezent comuna este în întregime cooperativizată, țărani muncitori din întovărașirea agricolă făcând și ei cerere să-și unească pământul cu al colectivștilor.

Ținând seama de specificul comunei, biblioteca sâtească a căutat să-și lege întreaga activitate de preocupările cititorilor, recomandând și popularizând în rândul acestora cărți potrivit năzuințelor și cerințelor lor. În această direcție, bibliotecarul Bonta Ion s-a dovedit a fi un bun propagandist al cărții, folosind cu bune rezultate metode de muncă pe care experiența le-a arătat a fi din cele mai eficace.

Biblioteca sâtească din Iernut funcționează într-un local corespunzător, situat în centrul comunei, compus din două camere spațioase, înzestrate cu mobilierul necesar — una servind ca sală de împrumut și de lectură, iar cealaltă ca depozit pentru cărți. În bibliotecă domnește ordine perfectă. Cele 4350 volume, de care dispune biblioteca, reprezintă cărți din toate domeniile, în limbile română și maghiară: politico-sociale, literare, știință popularizată, agrozootehnice, literatură pentru copii. Cărțile sînt aranjate în rafturi după sistemul clasificării zecimale, pe limbi. La îndemîna cititorilor există un catalog alfabetic, în curs de organizare fiind și unul sistematic.

De o largă circulație se bucură atît operele scriitorilor noștri clasici și contemporani, în original și în traducere maghiară, cît și cele ale scriitorilor maghiari. Aproape nu există cititor al bibliotecii care să nu fi citit cărțile lui Creangă, Caragiale, Agârbiceanu, Sadoveanu, Cezar Petrescu, E. Camilar, Z. Stancu, V. Em. Galan, Fr. Munteanu, M. Preda, după cum și cărțile lui Asztalos István, Nagy István, Sütő András și alții. Mulți cititori maghiari, mai ales cei tineri, citesc în limba română, cum sînt de pildă Zzasz László, Hamar Károly, Demeter Ana etc.

În afară de cărți, biblioteca este anual abonată la presa centrală și locală. Cititorii au la îndemîna zilnic zierele „Scînteia“, „Scînteia tineretului“, „Igazság“, „Romînia liberă“, „Făclia“ ca și revistele „Contemporanul“, „Tribuna“, „Utunk“, „Albina“ etc. Aproape seară de seară se fac lecturi în colectiv din zierele „Scînteia“ și „Igazság“, cititorii bibliotecii fiind dornici să afle ultimele noutăți politice interne și internaționale.

Biblioteca din Iernut a reușit să devină o instituție de seamă în comună, fiind frecventată de un număr din ce în ce mai mare de cititori, cu care s-a încheat o strînsă și rodnică colaborare. Astfel a fost posibil să fie atras în jurul bibliotecii un colectiv voluntar activ, alcătuit din membri ai corpului didactic de la școlile romînă și maghiară și utemiști din organizația de bază a gospodăriei colective. Învățătoarele Pașca Maria și Nagy Elisabeta, tinerii Ozoli Vasile, Kovács Rezső, Bükösi Ana, Szanta Zsuzsa și alții, ajută cu devotament munca de colportaj, activitatea cercurilor de citit și organizarea manifestărilor de masă. Rod al acestei colaborări este și cercul de legătorie, înființat pe lîngă biblioteca și la care participă pionieri de la școlile romînă și maghiară. Acest cerc funcționează de două ori pe lună, cînd sub îndrumarea bibliotecarului, copiii repară cărți și leagă colecții de ziare. Iarna trecută, de pildă, au fost reparate 150 de cărți. Cartea exercită o influență din ce în ce mai mare asupra cititorilor, datorită faptului că activitatea bibliotecii este legată tot mai mult de viața și preocupările satului. Ținînd o legătură permanentă cu conducerea gospodăriei agricole colective din comună, bibliotecarul cunoaște sarcinile de plan ale gospodăriei pe baza căroră și-a putut orienta activitatea sa. Difuzînd cărți și organizînd manifestări de masă asupra cărților agrotehnice legate de principalele culturi practicate de colectivști, biblioteca a contribuit la obținerea unor recolte sporite de cereale, porumb, cartofi și sfeclă de zahăr. În timpul lunilor de iarnă, în cele 11 cercuri de citit (3 în limba romînă și 8 în limba maghiară)

s-au citit și discutat după un plan dinainte stabilit, pe lângă alte cărți și broșuri cu conținut agrotehnic, ca de pildă: **Cum am obținut recolte bogate la griul de toamnă** de I. Marcu, **Să aplicăm metode avansate în cultura porumbului** de prof. Gh. Văluță și ing. N. Șerbănescu, **Cum putem obține recolte bogate de cartofi**, etc.

O metodă bună pentru o mai largă răspândire a cărților și în special a celor agrotehnice în rândul populației din comună, o constituie și bibliotecile de casă. În prezent, în comună funcționează 9 asemenea biblioteci, fiecare deservind un număr de 10—15 cititori. Rezultate frumoase obțin bibliotecile de casă conduse de Hamar Bertha, Peter Elisabeta și Poizs Szuzana. Pentru a trezi interesul cititorilor pentru lectura cărților de literatură politică, bibliotecarul a pornit de la operele valoroase ale literaturii realist-socialiste, care vorbesc despre viața nouă a satului, pregătind astfel pe cititori pentru lucrările cu conținut social-politic. Expunerea toy Gh. Gheorghiu-Dej în Plenara C.C. al P.M.R. din 26—28 noiembrie 1958, cu privire la planul de stat pe anul 1959, a impulsionat propaganda cărților social-politice și agrotehnice, în sprijinul măririi producției agricole la hectar, a consolidării și dezvoltării sectorului socialist al agriculturii.

Un alt aspect pozitiv al activității bibliotecii sătești din Iernut este preocuparea permanentă pentru îmbogățirea conținutului muncii de masă cu cititorii. Biblioteca folosește pe scară largă toate formele de popularizare a cărților, — de la cea mai simplă, recenzia, pînă la seri literare, concursuri ghicitoare etc. Printre cele mai izbutite acțiuni de masă se pot număra serile literare dedicate scriitorilor și poezilor noștri clasici I. L. Caragiale, George Coșbuc, Ion Creangă, sau cele axate pe teme ca: **Să cunoaștem scriitorii maghiari din țara noastră**, în care s-au citit fragmente din operele lui Asztalos István, Horváth István, Nagy István, Sütő András și alții.

În cadrul „Joi tineretului“ se fac cu regularitate prezentări mai ample de cărți, în limbile romină și maghiară, care contribuie la dezvoltarea gustului pentru lectură al tineretului. De pildă, prezentarea romanelor Ciocoi vechi și noi de Zaharia Filimon, **Rădăcinile sint amare** de Zaharia Stancu, **Să nu fugi singur prin ploaie** de Al. I. Ștefănescu, s-a bucurat de un deplin succes.

Față de cerințele mereu crescînde ale cititorilor, care își manifestă tot mai mult dorința de a-și îmbogăți cunoștințele, biblioteca sătească din Iernut abia mai poate face față cu actualul său fond de cărți. Sumele prevăzute pentru achiziționarea de cărți noi, absolut necesare pentru satisfacerea cerințelor cititorilor, sînt insuficiente față de dezvoltarea activității bibliotecii. Deși în anul acesta fondul de cărți al bibliotecii s-a mărit cu 200 de volume în limba maghiară, împrumutate de la biblioteca căminului cultural Săulia de Mureș, nu s-a rezolvat totuși problema. Forurile superioare trebuie să asigure bibliotecii sătești din Iernut condiții optime de muncă, pentru ca ea să-și poată îndeplini menirea de centru cultural viu, în stare să îndrumeze și să ajute pe cititori la însușirea culturii noi, socialiste.

ȘTIRI

● Ministerul Invățămîntului Superior din R. P. Chineză a editat un Catalog cumulat al periodicelor străine din 47 de biblioteci de învățămînt superior din R. P. Chineză (Pekin 1958, 645 p.). El cuprinde 12.044 reviste aranjate în ordinea alfabetică a titlurilor. Despre fiecare revistă se dă o mică caracterizare: cui aparține, periodicitatea, locul apariției, editura, anul apariției, numerele existente și numărul de ordine al bibliotecii în care se află revista.

O BIBLIOTECARĂ HARNICĂ

Rezultatele obținute în muncă, au adus bibliotecii din comuna Ștefănești, regiunea Pitești — la încheierea concursului între bibliotecile de la sate, — o mențiune și titlul de bibliotecă fruntașă pe țară.

Înscriind un număr de 1827 cititori (dintre care 1125 țărani muncitori), biblioteca a dat viață lozincii sub care s-a desfășurat întrecerea: „Nici o casă de țăran muncitor fără cititori!”

Bibliotecara Năstase Liuba nu s-a mulțumit însă cu rezultatele obținute anul trecut. Deoarece rămăseseră vreo 400 de cetățeni care nu figurau printre cititori și-a trecut în planul de muncă pe 1959 ca obiectiv principal, atragerea tuturor locuitorilor din comună la bibliotecă.

Puține sînt gospodăriile din comună pe care tovarășa Năstase, ajutată de soțul ei, învățător, să nu le fi vizitat cu prilejul colportajului de cărți. Datorită muncii susținute, biblioteca înregistrase la jumătatea lunii martie 1076 cititori. Printre ei se află și bătrîna Constantinescu Elena — țărăncă muncitoare — care pînă nu de mult refuza să împrumute cărți de la bibliotecă, temîndu-se ca nu cumva „lumea să creadă — cum zicea ea — că nu muncește și de aceea are timp pentru citit”. Pe fișa ei de cititoare sînt înscrise acum 6 cărți, printre care: **A venit un om** de Francisc Munteanu, **Păpușa** de B. Pruss și altele.

Sprîjinind permanent acțiunile întreprinse de sfatul popular comunal, tovarășa Năs-

tase ia parte activă la munca de lămurire ce se duce pentru lărgirea sectorului socialist al agriculturii. În această muncă, principala sa armă este bineînțeles cartea. Cu multă grijă și atenție au fost citite în biblioteca comunală din Ștefănești documentele ședinței plenare a C.C. al P.M.R. din noiembrie 1958. A inițiat la bibliotecă o discuție asupra broșurii **Facem și noi o gospodărie**, care s-a bucurat de un viu interes din partea localnicilor.

Pentru popularizarea celor 1200 de cărți agrotehnice de care dispune, biblioteca a prezentat recenzia lucrării **Cînd știința își face loc pe ogoare**, a întocmit o listă de recomandare și o expoziție de cărți agrotehnice, acțiuni care au făcut ca pe fișele multor cititori să crească numărul cărților din această categorie.

În preajma începerii lucrărilor agricole de primăvară, biblioteca a organizat la cercurile de citit, lectura unor materiale din presă privind pregătirea uneltelor pentru muncile agricole, tratarea semințelor, etc.

Biblioteca din Ștefănești este hotărîtă să-și păstreze și anul acesta titlul de bibliotecă fruntașă. Pentru aceasta, ea muncește zi de zi cu tragere de inimă și în mod organizat. Mutarea bibliotecii, nu peste multă vreme, în noul local al căminului cultural va constitui un nou imbold în munca sa.

In cinstea zilei de 23 August

Pagini glorioase de luptă

Se împlinesc anul acesta 15 ani de când, la 23 August 1944, forțele populare patriotice, conduse de Partidul Comunist Român, au înlăptuit — în condițiile favorabile create prin înaintarea victorioasă a Armatelor Sovietice pe teritoriul României — insurecția armată și au răsturnat dictatura militaro-fascistă antonesciană. Insurecția armată a constituit începutul revoluției populare care a trezit la activitate politică conștientă milioane și milioane de oameni, a dus la schimbarea fundamentală a relațiilor sociale, a conținutului și formei puterii de stat. Prin lupta revoluționară a maselor a fost instaurată puterea populară, oamenii muncii și-au luat soarta în propriile lor mâini, clasa muncitoare a devenit clasă conducătoare în stat, țara noastră a pornit pe drumul socialismului. În timpul puterii populare, România s-a transformat într-o țară suverană și independentă, cu o economie în continuă dezvoltare, cu prestigiu mereu crescând în viața internațională.

Sărbătorirea celei de a 15-a aniversări a eliberării României de sub jugul fascist, găsește poporul român în plin avânt creator pentru dezvoltarea economiei și culturii patriei sale socialiste. Cinstind ziua de 23 August, lucrătorii pe terenul muncii cu cartea au datoria să se pregătească din vreme pentru desfășurarea unei multiple și variate activități închinată măreței sărbători. Reflectând această preocupare, planurile de muncă ale tuturor bibliotecilor trebuie să prevadă de pe acum, acțiuni consacrate cunoașterii istoriei Partidului Comunist Român — conducătorul luptei împotriva dictaturii fasciste, organizatorul eve-

nimentelor istorice de la 23 August 1944, — al vieții noi a oamenilor muncii din patria eliberată, al luptei eroice pentru construirea socialismului.

În rândurile ce urmează, bibliotecarii vor găsi un plan de lectură pe tema: **Pagini glorioase de luptă**, menit să ajute lucrătorilor din biblioteci la o mai bună îndrumare a lecturii cititorilor asupra cărților ce zugrăvesc drumul greu, dar glorios al partidului, de la înființarea sa și pînă la înlăptuirea actului istoric de la 23 August 1944.

Ordinea lucrărilor recomandate este următoarea: în primul rînd se dă o privire de ansamblu asupra luptei partidului în această perioadă, apoi lucrările ce tratează lupta partidului în anumite etape, și la sfîrșit, lucrările ce îmbrățișează perioade mai îndelungate din lupta partidului.

Ținînd seama de cerințele cititorilor, planul de lectură poate fi eventual modificat de bibliotecari. Se pot introduce și alte lucrări ca de pildă, cele editate de Institutul de Istorie a Partidului de pe lîngă C.C. al P.M.R. și care zugrăvesc pe etape drumul glorios de luptă al partidului. De asemenea pentru cei ce doresc aprofundarea acestei teme se pot indica materialele ca de pildă: **Documente din istoria Partidului Comunist din România: 25 de ani de la Congresul al V-lea al P.C.R.**; **albumul 20 de ani de la eroicele lupte ale muncitorilor cefești** etc.

Pe baza materialului recomandat în planul de lectură, bibliotecarii pot organiza și expoziții, expuneri bibliografice sau seri literare. Pentru organizarea acestora din

urmă, bibliotecarii pot folosi pentru susținerea programului artistic fragmente din piesele **Anii negri** de A. Baranga și N. Moraru și **Arcul de triumf** de A. Baranga, precum și diferite poezii având drept temă lupta partidului.

Plan de lectură

GHEORGHIU-DEJ GHEORGHE: 30 de ani de luptă a partidului sub steagul lui Lenin și Stalin. Raport prezentat în ziua de 8 mai 1951 la adunarea solemnă în cinstea celei de a 30-a aniversări a întemeierii Partidului Comunist din România. În vol.: Gheorghe Gheorghiu-Dej: **Articole și cuvântări**. Ediția a 4-a. Buc., ESPLP, 1956, p. 360—416.

Raportul tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej este un document de cea mai mare însemnătate pentru studierea temeinică a istoriei Partidului Comunist din România în decursul celor 30 de ani de existență. Studierea și aprofundarea acestei lucrări va ajuta cititorilor să cunoască temeinic luptele glorioase purtate de partid pentru fericirea poporului muncitor din țara noastră.

★

RADULESCU, CORNELIU: În slujba poporului. (Pagini din lupta partidului). Buc. ESPLP, 1955, 59 p.

Autorul face o scurtă expunere a drumului de luptă parcurs de partid de la înființare și pînă în zilele noastre. Paginile pline de glorie din istoria partidului, relatate de-a lungul lucrării, dau o imagine succintă și clară, asupra activității desfășurate de partid în decursul existenței sale, pentru organizarea și ridicarea conștiinței clasei muncitoare, pentru apărarea intereselor vitale ale oamenilor muncii de la orașe și sate, pentru democratizarea și independența națională a patriei noastre, pentru cucerirea puterii de către clasa muncitoare și transformarea socialistă a țării.

Amintiri despre primul Congres al Partidului (8—12 mai 1921). Buc., Editura tineretului, 1956, 104 p. ilustr. și facs. (Institutul de Istorie a Partidului de pe lângă C.C. al P.M.R.).

După un studiu introductiv despre unele documente în legătură cu desfășurarea lucrărilor primului Congres al partidului, lucrarea cuprinde în continuare amintiri ale unor participanți la Congres care redau situația existentă în preajma întemeierii Partidului Comunist din România, munca pentru organizarea Congresului de afiliere la Internaționala III-a, episoade din zilele desfășurării lucrărilor Congresului.

Leonte Filipescu. Buc., ESPLP 1954, 76 p. cu portr. (Institutul de Istorie a Partidului de pe lângă C.C. al P.M.R. Figuri de luptători ai mișcării muncitorești din țara noastră).

Leonte Filipescu a fost unul dintre luptătorii revoluționari care au militat neobosit pentru făurirea partidului de tip nou. Călit în focul luptelor din anii 1918—1921, el s-a dovedit un fruntaș devotat al proletariatului. Pentru triumful mărețelor idei ale lui Octombrie în țara noastră, Leonte Filipescu și-a dat viața, fiind ucis mișelește în anul 1922 de unelte mârșave ale regimului burghezo-moșieresc. Zugerând viața și activitatea lui Leonte Filipescu, lucrarea constituie un prețios document pentru cunoașterea luptei revoluționare a proletariatului, în perioada în care a trăit și luptat acest neînfricat fiu al clasei muncitoare din țara noastră.

PAMPU, A., RĂDULESCU, G.: Constantin Ivănuș. Buc. ESPLP, 1956, 63 p. cu portr. și facs. (Institutul de Istorie a Partidului de pe lângă C.C. al P.M.R. Figuri de luptători ai mișcării muncitorești din țara noastră).

Din anul 1912 — anul aderării sale la mișcarea muncitorească și pînă în anul 1928, cînd a murit, slăbit de boală și de traiul mizerabil din închisori, viața lui Constantin Ivănuș nu poate fi despărțită de mișcarea muncitorească. Propagandist și organizator de seamă, Constantin Ivănuș a luptat fără preget pentru nobila cauză a proletariatului revoluționar. Nici teroarea, nici violența, nici arestările repetate

nu l-au abătut din drumul consacrat luptei celor exploatați și asupriți, pentru o viață mai bună.

CHIVU, STOICA: Eroicele lupte ale muncitorilor ceferiști și petroliști din 1933. Ediția 2-a revăzută. Buc., ESPLP, 1955, 152 p.

Lucrarea tovarășului Chivu Stoica este un prețios îndreptar pentru cunoașterea unor pagini de glorie nepieritoare din istoria poporului român pentru libertate, progres social și independență națională. Arătând în introducere avântul revoluționar al mișcării muncitorești internaționale în anii crizei economice mondiale, autorul tratează în continuare despre: **Partidul Comunist în fruntea luptei proletariatului din România pentru ieșirea revoluționară din criză.** Capitolele următoare sînt consacrate puternicei greve a muncitorilor de la Atelierele C.F.R. Grivița din 2 februarie 1933, luptei petroliștilor din valea Prahovei, precum și paginilor de eroism și glorie ale proletariatului din România în zilele de 15—16 februarie 1933. Autorul relatează apoi desfășurarea procesului ceferiștilor, în frunte cu tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, pentru a vorbi în încheiere despre lupta de astăzi a ceferiștilor și petroliștilor, pentru continuarea în luptă a scumpei noastre patrii.

NOVICOV, MIHAI: Ilie Pintilie. Buc., ESPLP, 1958, 103 p., cu portr. și facs. (Institutul de Istorie a Partidului de pe lângă C.C. al P.M.R. Figuri de luptători ai mișcării muncitorești din țara noastră).

Exemplu de conducător revoluționar, devotat pînă la capăt cauzei mișcării muncitorești, Ilie Pintilie face parte din rîndul acelor fii ai clasei muncitoare a căror amintire trăiește și va trăi mereu în conștiința poporului. Evocînd întreaga viață de luptă a lui Ilie Pintilie, dedicată în întregime cauzei eliberării celor ce muncesc, — lucrarea înfățișează cititorilor acțiuni de seamă din lupta Partidului Comunist din România, conduse în numele Comitetului Central de Ilie Pintilie.

VAIDA, A. G.: Clocote. Ediția 2-a Buc. ESPLA, 1956, 669 p.

Romanul Clocote arată drumul parcurs de clasa muncitoare sub conducerea partidului pînă în anul 1933. Urmărind acțiunile întreprinse de comuniști, paginile cărții revie lupta revoluționară a celor ce muncesc conduși de partid, pentru libertate, împotriva exploatării și înfeudării țării la remorca intereselor imperialiste.

NOVICOV, MIHAI: Povestiri despre Doftana. (Cu un) cuvînt înainte. Coperta de E. Marcovici. Buc., Editura tineretului, 1957, 144 p.

Majoritatea povestirilor reunite în volum: **Prima zi, Nașterea cîntecului, Un „sapte Noembrie”, Fratele Vertuta** ș. a. descriu aspecte ale vieții și luptei colectivului de deținuți comuniști de la Doftana. Povestirea **Prăbușirea** aduce în fața cititorilor neuitatele momente din noaptea de 9 spre 10 noiembrie 1940, cînd în urma prăbușirii zidurilor închisorii și-au găsit moartea 13 luptători comuniști printre care și Ilie Pintilie.

STANCU, ZAHARIA: Rădăcinile sînt amare. Vol. I—4. Buc., ESPLA 1958, Vol. I, 376 p. vol. II, 431 p. vol. III 399 p. vol. IV 496 p.

Primele patru volume apărute din **Rădăcinile sînt amare** constituie o parte din marea frescă socială proiectată de Zaharia Stancu. Sub forma amintirilor depănate cu ocazia unei vizite a scriitorului în satul natal Omida, scriitorul zugrăvește o serie de momente reprezentative din istoria contemporană a țării: campania electorală din 1946 într-un județ din sudul Moldovei; parvenirea micii burghezii provinciale în perioada stabilizării relative a capitalismului și a ofensivei burghezo-moșierești împotriva mișcării revoluționare a proletariatului; intensificarea procesului de fascizare a țării: dictatura lui Carol al II-lea. Reconstituirea prilejuiește autorului redarea luptei dintre forțele progresului, reprezentate, în primul

rînd, de comuniști și cele ale reacțiunii. În special volumul 3 și începutul volumului 4 cuprind o serie de pagini, care relevă eroismul și puterea de sacrificiu a comuniștilor în perioada izbucnirii celui de al doilea război mondial. Din rîndul acestora se desprind figurile lui Lică Oroș, Iovca Silev, Marișca Balint, Gavril Toduță, Minu Uibaru, ș.a.

ZINCA, HARALAMBIE: Ultima toamnă. Buc. Editura tineretului, 1958, 320 p.

Lupta maselor muncitoare din țara noastră împotriva fascismului și a exploatarii în perioada premergătoare actului revoluționar de la 23 August 1944 și-a găsit în Haralambie Zincă un entuziast cronicar. Acțiunea romanului este în general bine susținută. Autorul creiază impresia continuă că acțiunile la care asistăm sînt un prolog al marelui înceștări. În nenumărate pagini asistăm la difuzarea manifestelor partidului (p. 136—139), la comiterea unor acte de sabotaj împotriva mașinii de război hitleriste (p. 158—162, 192—202), la eroismul muncitorilor comuniști în îndeplinirea diferitelor sarcini încredințate de partid. Prin izbutite imagini artistice, scriitorul demonstrează că actul de la 23 August 1944 a fost rezultatul unei lupte îndrăznețe și grele, culminată cu victoria maselor muncitoare sub conducerea partidului.

ANDREI, ȘTEFAN: Pe șoseaua Basarab. Evocarea trecutului de luptă al muncitorilor de la fabrica „Constantin David“ din București. Ilustrațiile de Tia Peltz. Buc., Editura CCS., 1957, 208 p. cu ilustr. (Sub steagul partidului).

Pe baza documentelor timpului, ale actelor găsite în arhiva fabricii și ale povestirilor participanților la evenimente, autorul descrie momente din trecutul de luptă al muncitorilor de la fabrica „Constantin David“. Capitoul al 2-lea In furtună relatează acțiunile mai importante întreprinse de muncitori împotriva condițiilor neomenoase de lucru din fabrica capitalistului Herdan,

pentru obținerea unui trai mai bun. În toate aceste acțiuni — inițiate de partid comuniștii au fost totdeauna în frunte, dînd dovadă de curaj, abnegație și eroism.

ANDREI, ȘTEFAN: O uzină cu tradiții revoluționare. Buc. Editura C.C.S. 1955, 103 p. cu ilustr. (Sub steagul partidului).

Urmărind istoria fostei uzine „Lemaître“ — astăzi „Timpuri Noi“, — autorul relevă unele momente mai importante ale luptei muncitorilor, conduși de partid, împotriva exploatarii crincene a patronilor. În pagini vii ne sînt înfățișate greva din anul 1923 împotriva concedierii unor muncitori, soldată cu înfrîngerea patronilor, precum și greva din 1930, la care s-au solidarizat și muncitorii altor fabrici din capitală, scoțîndu-se în evidență maturizarea și creșterea conștiinței de clasă a muncitorilor. Ultima parte a cărții, *Marea bătălie*, arată cum în ciuda pericolelor ce-i pîneau la tot pasul, comuniștii inițiază acțiuni pentru sabotarea producției de război a fabricii.

Luptători pentru pace, socialism și fericirea poporului. Vol. I Buc., Editura tineretului, 1955, 343 p. cu ilustr. (Institutul de istorie a Partidului de pe lîngă C.C. al P.M.R.).

Volumul cuprinde scurte biografii ale unui mare număr de luptători ai clasei muncitoare, evocînd cititorilor înălțătoare pagini din trecutul revoluționar al poporului nostru. Amintirea acestor eroi, viața lor exemplară, devotamentul și spiritul de abnegație de care au dat dovadă pentru biruința cauzei poporului, constituie un îndemn în lupta pentru întărirea Republicii noastre, pentru demascarea și lichidarea dușmanilor interni, ca și a dușmanilor păcii și libertății popoarelor.

SUTER, EMIL: Momente din trecutul de luptă al uzinei „Steaua Roșie“ fostă „Wolff“. Buc. Editura C.C.S. 1955, 79 p. (Sub steagul partidului).

Așa după cum arată și titlul, lucrarea descrie acțiunile întreprinse de muncitorii fostei uzine „Wolff” — mobilizați de partid — pentru satisfacerea cerințelor lor.

TEODORESCU, ROXANA: Nu totdeauna a fost așa! Din istoricul „Fabricii de țigarete București”. Buc., Editura C.C.S., 1955, 63 p. (Sub steagul partidului).

Descriind condițiile inumane de muncă și de viață ale muncitorilor de la fosta fabrică de țigarete București, paginile cărții relevă totodată lupta curajoasă a muncitorilor, în frunte cu comuniștii pentru lichidarea acestei stări de lucruri.

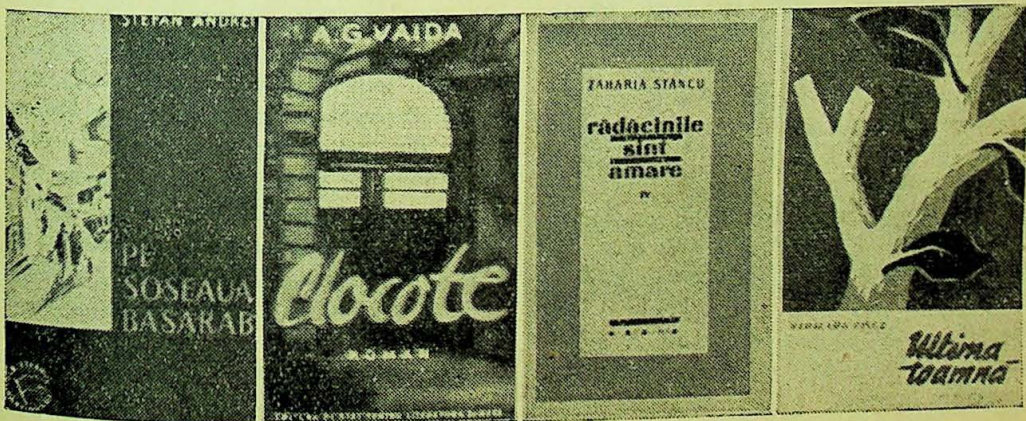
VAIDA, A. G.: Povestiri din anii grei. Ilustrații de T. Brădescu, Buc., Editura tineretului, 1954, 208 p.

Volumul reunește o serie de nuvele consacrate luptei din ilegalitate a Partidului Comunist din România. Prima povestire descrie condițiile grele de tipărire a presei comuniste. **Moș Ion, candidat comunist în 1928**, redă manevrele josnice ale slugilor regimului burghezo-moșieresc pentru a împiedeca alegerea candidaților Blocului muncitoresc-tărănesc, — organizație legală de masă încheată de partid în anul 1925. Sub steagurile roșii zugrăvește organizarea sărbătoririi zilei de 1 Mai în condițiile cruntei terori a regimului burghezo-moșie-

resc, iar povestirea **O întrunire zburătoare** descrie organizarea unei manifestații de protest împotriva înscenării procesului cefe-riștilor. Nuvelele care urmează: **Intii Mai la Doftana** și **Soarele din anii grei**, redau figuri de luptători comuniști, care în ciuda exterminării fizice și morale la care erau supuși la Doftana, zădărnicesc toate acțiunile mîrșave ale temnicerilor, transformînd închisoarea într-o adevărată universitate muncitorească. Volumul se încheie cu povestirea **Micul patriot** care înfățișează aspecte din lupta partidului pentru pregătirea actului revoluționar de la 23 August 1944.

VAIDA, A. G.: Anii miniei. Coperta: I. Molnar. Ilustrații: O. Măgură. Buc., Editura militară a Ministerului Forțelor Armate ale R.P.R., 1956, 176 p. cu ilustr.

Că și celelalte povestiri ale scriitorului A. G. Vaida, volumul de față este consacrat luptei din ilegalitate a comuniștilor. Momentele zugrăvite, cum ar fi de pildă, luptele muncitorilor cefe-riști din anul 1933 (La chemarea sirenei, Infruntarea călăilor), lupta partidului pentru demascarea pregătirilor de război împotriva Uniunii Sovietice (Tradițiile prieteniei), pentru făurirea frontului unic muncitoresc (Front unic), contribuie la o mai bună înțelegere a luptei desfășurate de Partidul Comunist din România pentru împlinirea năzuințelor celor ce muncesc.

ACTIVITATEA ARTISTICĂ

în sprijinul muncii cu cartea

Printre cele mai eficace forme ale muncii politice de masă și de deservire culturală a oamenilor muncii, direct în sectoarele de producție, se numără și brigăzile artistice de agitație. Programele lor îmbină armonios, completându-se reciproc, activitatea politică de masă cu cea artistică. Datorită acestui fapt, activitatea brigăzilor artistice de agitație capătă un puternic caracter educativ, mobilizând oamenii muncii de la sate și orașe la lupta pentru îndeplinirea sarcinilor ce le stau în față. Critica constructivă, evidențierea pe merit a oamenilor muncii, programe bogate și pline de conținut educativ, — toate acestea ajută brigada artistică de agitație să distilze autoritatea morală, stima și încrederea localnicilor. Această atenție continuă a brigăzii artistice de agitație față de oameni și munca lor, contribuie la formarea celor mai bune calități, îi face mai încrezători în forțele lor, și ajută la obținerea unor noi succese în muncă.

Cheia succesului unei brigăzi artistice de agitație o constituie alcătuirea programului. Pentru o mai bună întocmire a lui, este necesară studierea cu atenție a vieții locale, sublinierea prin mijloace artistice a multipleror și variatelor aspecte ale vieții de fiecare zi.

În anii regimului democrat-popular, brigăzile artistice de agitație cunosc un deosebit avânt. Activând în cadrul întreprinderilor și instituțiilor, al căminelor culturale sau caselor raionale de cultură, ele contribuie la educarea maselor în spirit comunist, la întărirea disciplinei în muncă, la combaterea nepăsării față de proprietatea obștească, la stimularea energiilor creatoare pentru desăvârșirea construcției socialiste în patria noastră.

Munca cu cartea — realitate vie a vieții din orașele și satele noastre se reflectă cu prisosință în programele brigăzilor artistice sindicale sau ale căminelor culturale. În comuna Brănești, raionul Pucioasa — de pildă — propaganda cărții agrotehnice în rîndul țăranilor muncitori a fost impulsionată și de programele brigăzii artistice locale. Brigada artistică a căminului cultural din Comarnic, raionul Cîmpina, a contribuit la lichidarea năravului de a nu se înapoia la termen cărțile împrumutate de la bibliotecă. Programele altor brigăzi artistice au ajutat munca cu cartea în sprijinul transformării socialiste a agriculturii. Iată de ce socotim că bibliotecarii nu trebuie să subaprecieze în munca lor, ajutorul prețios pe care-l pot obține de la brigada artistică de agitație. Mai mult, prezența bibliotecarilor în componența brigăzilor artistice duce la o temeinică sprijinire a muncii cu cartea, pe această cale.

Brigada artistică poate fi folosită cu succes pentru popularizarea cărților nou intrate în bibliotecă, pentru evidențierea cititorilor fruntași, pentru satirizarea a tot ce stăvilește dezvoltarea gustului pentru citit în localitatea respectivă.

De la acest adevăr a pornit și casa de cultură raională „1 Mai” din Capitală, care a inițiat recent un program Cîteva instanțanee din activitatea bibliotecară, realizat cu brigada de păpușari. La întocmirea programului, bibliotecarii și-au dat o prețioasă contribuție, relevînd aspecte pozitive și negative din munca bibliotecilor. Cu acest sprijin, tov. Nana Ștefănescu a compus un text, interpretat de colectivul său de păpuși, iar prof. Gh. Cavaleru a scris aranjamentele muzicale originale.

Programul a început prin sublinierea interesului crescînd față de carte al cititorilor din raion :

..Biblioteca populară
e astăzi bunul tuturor

Cărțile n-au cînd s-odihnească
La fișier î-aglomerat
Vin cetățeni să le citească
Sau le-mprumută neîncetat

Cititul, ca fenomen de masă, e un fapt îmbucurător. Circulația tot mai mare a cărților arată cit de mult a intrat biblioteca în viața de fiecare zi a oamenilor. Cărțile sînt însă un bun obștesc, față de care trebuie să te porți cu dragoste, cu simț de răspundere. Să înapoiezi la timp cartea la bibliotecă și în bună stare, — este o datorie cetățenească. De aceea brigada s-a grăbit să satirizeze pe cititorii neglijenți (Scena se petrece între o carte ferfențită și un șoarece) :

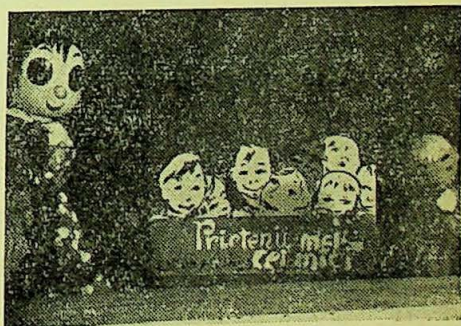
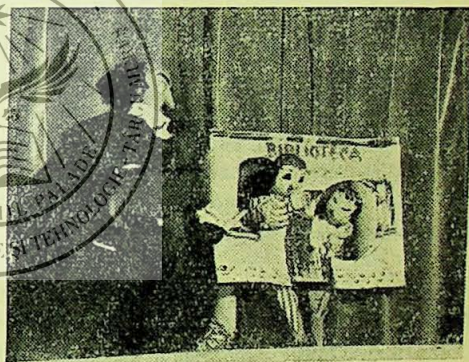
Am fost o carte-n bună stare
Privește-mă și ai să-nțelegi
Ionescu e acela care...
Poftim... ce pagini vrei s-alegi
Ca Ionescu sînt și alții
Țin tomurile ani întregi
Prietenii îți sînt numai ție!

Satira a fost reușită. Credem însă c-ar fi mers mai la țintă dacă ar fi numit cu precizie pe cei ce se poartă necivilizat cu cărțile.

Popularizarea cărților pentru copii a fost subiectul unei alte scenete, mult gustată de cei mici. Profirel, Motanul cu cizme roșii, Mioara, — au apărut pe scenă...

O poveste v-am adus
C-un motan și o cizmă nouă
Numai să vă placă vouă...
Ce ziceți copii? Vă place motanul
cu cizme?

Vreți să-l cunoașteți?
Da? Atunci trebuie neapărat să citiți
cartea

- 1) Păpușile critică pe cei delăsători în muncă.
- 2) Uite-o pe Aurora Iancu. ...Tot „n-ai” cărți?!
- 3) Popularizarea cărților pentru copii.

„Prietenii mei cei mici“ de Titel Constantinescu, în care veți întâlni în afară de ei pe Mihăiță, pe Măgduța și alți copii ca voi..

Cartea pentru copii este o preocupare deosebită a bibliotecarilor din raion. Bibliotecile nr. 11 și 31 organizează medalioane muzicale, iar bibliotecile nr. 6,8 și 31 întocmesc recenzii, concursuri-ghicitori, drumeții-veseli etc. Este cazul deci ca programul brigăzii să-și lărgescă tematica, îmbogățind-o cu tot mai multe aspecte pozitive, atrăgătoare, ale muncii cu cartea pentru cei mici.

Lipsurile în munca bibliotecară a raionului au fost criticate de brigada de păpuși, în mod viu, stîrnind la cei vizați nevoia de a se îndrepta. Astfel, pe bibliotecara A. Nicoreșteanu care odată la 2 săptămîni își lua două zile libere, afișînd pe ușa bibliotecii că „Azi cunun pe cineva... Duminică viitoare am să vin eu, dar acum vă rog să-mi așteptați schimbul“... brigada a adus-o pe scenă :

Mă făcură și afiș
Dar le spun așa fățiș
N-aplic numai eu sistemul
Alfii-ntirzie cu anu'
Ca Zăroni, Răducanu
Dumnealor întrec „baremu“

Ca urmare a acestei critici, au fost lichidate întîrzierile la serviciu, tov. Zăroni Doina a prezentat o cronică a evenimentelor politice interne și externe, iar tov. Popa Paula s-a înscris la o școală de activiști culturali.

În combaterea superstițiilor, mai sînt unii bibliotecari care nu apreciază just cartea de știință popularizată. De pildă, Aurelia Iancu care nu folosește schimbul interbibliotecar, și care nu are cărți, ori de cite ori i le cer cititorii.

Brigada de păpuși a improvizat o scenă cu tîlc. La rampă a apărut „prietenul cărților“ (al celor de ghicit) :

Mă citesc femeile, nu glumă. În sectorul bibliotecii nr. 12, în special... Cu bibliotecarii ei... Nu mă plîng.. Mă plîmb din

casă-n casă... Închide bibliotecarul ochii, și închide și cărțile de știință popularizată... Uite-o pe Aurelia Iancu... Tot „n-ai“ cărți cînd cer cititorii? Așa... așa să faci, că toți cei pe care nu-i servești tu, vin la mine!..“

Critica a fost usturătoare, însă efectele ei arată că răul a fost lecuit. Propaganda științifică s-a îmbunătățit în raion. S-a amenajat o cutie la îndemîna cititorilor, care are titlul : Ce trebuie să știe fiecare? și a fost mărit numărul cărților de știință popularizată de la bibliotecă. Numai într-o lună — februarie — la biblioteca nr. 27 s-au citit 85 de cărți de știință popularizată : Despre originea și evoluția omului, De ce doarme și visează omul, Despre vrăji, doftoroaie și leacuri băbești, Știința împotriva superstițiilor, etc.

Nici munca bibliotecii raionale n-a fost ocolită de analiza colectivului de păpușari, al cărui responsabil nu sprijină munca bibliotecilor din raza sa de activitate :

La biblioteca douăzeci
bibliotecă raională —
Noi te-am ruga mai des să treci
Din ce-a-nvățat și tot ce știe
Nu vrea să-mpartă nimănu
Biblioteca 37

În van l-așteaptă -n fiece zi
Nu-i vine-n ajutor cu o faptă
Și nici vre-odat că-i va veni
Și nici celorlalte biblioteci din raion.
Închipuiți-vă nici de biblioteca casei raionale de cultură

Nu se ocupă (N. R. e vorba de fostul responsabil al bibliotecii nr. 20).

Iată deci de cît ajutor real poate fi activitatea brigăzii artistice în munca bibliotecară. În fiece cămin cultural sau casă raională de cultură activează brigăzi artistice pe care bibliotecarii trebuie să și le asocieze în muncă. Participînd activ la alcătuirea programelor brigăzii, incluzînd în ele aspecte ale muncii cu cartea din localitatea respectivă, se pot lichida lipsurile, dîndu-se un impuls nou pătrunderii cărții în mase.

PRIMUL CENTRU DE DOCUMENTARE TEHNICĂ

Planul de măsuri elaborat de Direcția bibliotecilor din Ministerul Învățămîntului și Culturii și Institutul de Documentare Tehnică, în vederea organizării la nivelul cerințelor actuale a propagandei tehnice de către bibliotecile din centrele mari industriale din țara noastră, a trezit un viu interes în rîndul acestora.

Un prim pas spre îndeplinirea obiectivelor de bază ale acestui plan îl constituie inițiativa bibliotecii: Institutului Politehnic din Cluj, de a organiza un centru de documentare tehnică pe lângă serviciul de documentare și bibliografie. Acest centru și-a propus să sprijine în activitatea sa cadrele din învățămîntul superior pentru studenții Institutului Politehnic, cît și pe muncitorii, tehnicienii și inginerii din întreprinderile industriale și unitățile agricole din cuprinsul orașului și regiunii Cluj, urmînd ca ulterior activitatea lui să se extindă și în regiunile Oradea și Baia Mare, regiuni cu un pronunțat specific industrial.

Centrul de documentare tehnică din Cluj a luat ființă la 24 februarie a.c., la constituirea lui participînd delegați din partea Direcției bibliotecilor și a I.D.T.-ului, precum și reprezentanți ai conducerii Institutului Politehnic din Cluj. Inceputurile activității acestui centru se leagă în deosebi de probleme de ordin organizatoric, rezolvarea acestora impunînd sarcini noi colectivului bibliotecii Institutului Politehnic.

Una din sarcinile cele mai importante ce stau în fața colectivului bibliotecii este organizarea într-un termen cît mai scurt a unei evidențe centralizate a tuturor publicațiilor tehnice (cărți, reviste) ca și a literaturii tehnice de formă specială (cataloge, liste de prețuri, prospecte, microfilme, brevete, etc.), existente în bibliotecile cabinetelor tehnice și a celor din întreprinderile din raza sa de activitate, începînd din ianuarie 1949.

Pentru aceasta, cu sprijinul Comitetului regional și Comitetului orașenesc de partid, s-a obținut colaborarea întreprinderilor din oraș, care și-au luat angajamentul de a alcătui evidența tuturor materialelor tehnice aflate în bibliotecile cabinetelor tehnice și sindicale. Pentru ca lucrarea să aibă un conținut unitar, s-au trimis instrucțiuni de felul cum trebuie întocmită această evidență și anume pe fișe tip, anexîndu-se totodată două modele de fișe, pentru cărți și reviste. Lunar, pe măsură ce în bibliotecă vor intra cărți noi achiziționate, bibliotecile respective sînt obligate să trimită fișele acestora la biblioteca Institutului Politehnic. Au și fost repartizați lucrători ai bibliotecii, pe ramuri de întreprinderi, care să ajute și să îndrumeze munca de întocmire a fișelor-tip.

Pe baza acestui material, Centrul de Documentare va fi înzestrat cu un catalog colectiv, fișele fiind marcate cu simbolul întreprinderii unde se pot găsi și consulta materialele respective.

Dat fiind profilul bibliotecii Institutului Politehnic, majoritatea fondului de cărți și reviste este de specialitatea mecanică și construcție. Trebuie arătat că în prezent biblioteca dispune de un fond de 95.000 volume și 374 abonamente la ziare și reviste. În momentul de față s-a trecut la verificarea și reorganizarea cataloagelor alfabetice și sistematice și la întocmirea unui catalog numai cu fișele I.D.T.-ului. Acest catalog va fi ulterior completat cu fișele netipărite pe care I.D.T.-ul le va pune la dispoziție în copii dactilografiate. Totodată I.D.T.-ul s-a obligat să trimită copiile lucrărilor bibliografice întocmite și să împrumute pe termen limitat, orice material documentar cerut de cercetători.

Concomitent s-a luat legătură cu Biblioteca Centrală Universitară din Cluj, care păstrează în custodie lucrări tehnice edi-

tate în R. P. Ungară, în vederea transferării lor la centrul de documentare.

În felul acesta, s-au creat premisele pentru desfășurarea pe un plan mai larg a muncii de documentare tehnică în orașul Cluj, ceea ce va contribui neîndoios la perfecționarea și îmbunătățirea continuă a procesului tehnologic în întreprinderile clujene.

Pe baza unui plan de acțiune întocmit, noul centru de documentare tehnică ține o legătură permanentă cu A.S.I.T.-ul local, în vederea unei cunoașteri cât mai temeinice a problemelor ce preocupă întreprinderile din oraș și regiune. Cercetările bibliografice ce vor fi întocmite de centru, vor trebui să ajute și să contribuie la rezolvarea acestor probleme.

Trebuie relevat faptul că acțiunea de înființare a centrului de documentare tehnică s-a bucurat de sprijinul conducerii Institutului Politehnic, care a pus la dispoziția bibliotecii 3 camere în plus pentru extinderea activității serviciului de documentare și bibliografie, în cadrul căruia funcționează centrul. Dat fiind munca de răspundere ce rezultă din sarcinile ce revin centrului de documentare tehnică, în ceea ce privește organizarea competentă a documentației tehnice, conducerea Institutului Politehnic trebuie să urgenteze crearea aceluși grup de consultanți, din rîndul membrilor corpului didactic al Institutului, care să ajute sistematic și cu calificare competentă, munca bibliografică și de documentare, pe care trebuie s-o desfășoare centrul. De altfel, ca o măsură bine venită, s-a și prevăzut încadrarea la biblioteca Institutului a doi lucrători specialiști în domeniul tehnic, care să deservească numai centrul de documentare.

Un aparat modern, pentru citit microfилme, multiplicator electric, fișiere speciale, rafturi pentru depozitul de cărți, etc., asigură condițiile optime pentru buna funcționare a centrului. Este însă, absolut necesar ca forurile superioare să elaboreze cât mai grabnic regulamentul de funcționare a centrelor de documentare tehnică, care va contribui la justa orientare a activității acestora, potrivit sarcinilor ce le revin.

VĂ RECOMANDĂM

GHILIA, ALECU IVAN: Cuscii. București, 1958, ESPLA, 395 p., lei 7,85.

Acțiunea romanului Cuscii se desfășoară pe un răstimp de numai câteva zile, înfățișînd frămîntările care se produc în satul Hîrtoapele din nordul Moldovei, în preajma înființării unei gospodării agricole colective. În toila acestor frămîntări se ivește ca instructor de la raion tînărul Costin Marchidan, fiul unui chiabur din sat, strecurat în rîndurile partidului cu intenția de a se ridica cu orice preț la o bunăstare materială. Țăranul Petre Istrate, însuflețit susținător al formării colectivei, reacționează cu îndrăjire cînd află cine este noul instructor. Marchidan și uneltele sale izbutesc la un moment dat să contracareze acțiunea curajoasă a lui Petre Istrate.

Manevrele sale sînt îndrăznețe, deoarece cunoscînd bine satul și pe oameni, știe că are de a face cu caractere șovăitoare, în mare parte țărani ignorați, legați prin fire nevăzute de năravuri și deprinderi învechite, victime ale unor relații de cuscrie vechi, sau pe cale de a se înfiripa. Această mentalitate înapoiată, Costin Marchidan o speculează din umbră, invocînd într-un limbaj demagogic, înalte principii de partid, în numele cărora are pretenția că acționează.

Comuniștii din sat, în frunte cu țărani ca Ion Alirinei, se desmeticesc însă repede. Nici cuvintele dibace ale lui Marchidan, nici invocarea împruternicirii ce i s-a dat de organizația raională, nu pot să le adoarmă vigilența. Apelînd la sprijinul secretarului organizației raionale de partid, ei izbutesc să demaște pe impostor. Odată cu Marchidan se prăbușesc și planurile chiaburilor din sat care urmăreau să pună mîna pe conducerea noii gospodării, spre a uneli în voie.

Romanul Cuscii se încheie cu alungarea din sat a lui Costin Marchidan și inaugurarea noii gospodării colective din sat.

Din activitatea

UNEI BIBLIOTECI ȘCOLARE

profesionale

Școlile profesionale de ucenici din țara noastră îndeplinesc un rol însemnat în pregătirea viitoarelor cadre de muncitori calificați. Prin grija partidului și guvernului li s-a asigurat condiții optime pentru a-și duce activitatea instructiv-educativă.

Un bun exemplu este școala profesională de ucenici-construcție din Cîmpulung-Moldovenesc, regiunea Suceava, unde tinerii muncitori sînt calificați ca zidari, dulgheri, instalatori și zugravi.

Ca și în celelalte ramuri de învățămînt, biblioteca școlii profesionale de ucenici-construcție sprijină procesul de școlarizare, punînd la dispoziția ucenicilor o activă sursă de documente de specialitate pentru îmbogățirea cunoștințelor profesionale, inclusiv cărți de literatură și social-politice pentru formarea unei culturi generale. În această direcție, biblioteca școlii profesionale de ucenici-construcție din Cîmpulung-Moldovenesc a deslășurată o muncă rodnică. Înființată odată cu școala, fondul său de cărți a crescut neîncetat, numărînd în prezent peste 9000 volume și o bogată colecție de ziare și reviste. Completat periodic printr-o alegere calitativă a cărților, potrivit programei de învățămînt și a cerințelor ivite în decursul anilor școlari, fondul de cărți al acestei biblioteci cuprinde un bogat și variat material bibliografic, folositor atît ucenicilor cît și profesorilor, care o frecventează.

Biblioteca are 206 cititori, adică 95% din totalul ucenicilor — elevi ai școlii. Acest rezultat se datorește în mare parte muncii metodice desfășurate de bibliotecara Belei Elena. În fiecare an, la ședința consiliului pedagogic al școlii ce se ține în preajma deschiderii cursurilor, ea aduce în discuție activitatea bibliotecii, expunînd și planul de muncă pentru anul școlar ce urmează.

Conducerea școlii și corpul profesoral contribuie cu sugestii și propuneri prețioase la îmbunătățirea muncii bibliotecii, la metodele de antrenare și îndrumare a lecturii elevilor. Anul acesta, de pildă, direcția școlii a repartizat bibliotecii o sală spațioasă dotată cu mobilierul necesar, iar consiliul pedagogic a hotărît ca fiecare clasă să delege cîte doi elevi, care împreună cu dirigintele respectiv, să sprijine munca bibliotecii.

După începerea cursurilor, bibliotecara a ținut o ședință de instructaj cu diriginții și ucenicii din colectivul său de muncă, arătînd sarcinile și metodele pe care trebuie să le folosească în activitatea lor viitoare. Totodată în funcție de orarul școlar, s-a fixat pentru fiecare clasă programul de bibliotecă, pentru ca el să nu corespundă cu zilele de practică, cînd elevii fiind deplasați la ateliere și pe șantiere nu pot frecventa biblioteca. Astfel pentru anul I A, I B, I C, și II A, biblioteca este deschisă luni, marți și miercuri, iar pentru anul I D, I E, I F, și II B, joi, vineri și sîmbătă, între orele 8—15.

Evidența cititorilor se ține pe clase, în caiete unde fiecărui cititor îi este rezervată o filă. Acest sistem permite tovarășilor profesori și diriginți să controleze și să îndrumeze lectura elevilor, iar bibliotecarei să urmărească termenele de restituire a cărților.

Mărirea numărului cititorilor a constituit una din preocupările de seamă ale colectivului bibliotecii școlii de ucenici-construcție din Cîmpulung-Moldovenesc.

Încă din primele zile de școală, membrii colectivului au popularizat în rîndul ucenicilor programul bibliotecii, lămurind pe fiecare în parte. Prin articole publicate la gaza de perete a școlii și a clasei s-a subliniat importanța bibliotecii și rolul lecturii

în îmbogățirea cunoștințelor căpătate în cadrul lecțiilor de teorie și practică predate în școală. O muncă deosebită s-a desfășurat cu ucenicii din anul I. Cei mai mulți, proveniți din mediul rural, erau puțin deprinși cu lectura cărților, cu frecventarea unei biblioteci. Aceștia au fost conduși la bibliotecă unde li s-au prezentat diferite cărți atractive cum sînt povestirile lui Ion Creangă, poeziile lui Topîrceanu, schițele lui Caragiale etc., după care parte dintre ei au împrumutat din aceste cărți. Astfel Vagner Franz a împrumutat volumul *Poezii* de G. Topîrceanu, iar Avădanei Gheorghe, care în prezent are împrumutată a 40-a carte și-a început lectura cu *Amintiri din copilărie* de Ion Creangă; alți ucenici ca Sandu Constantin, Ștefan Constantin, Adeculesei Gheorghe au fost atrași spre cărțile profesionale. Sandu Constantin, de pildă, a împrumutat cartea *Materiale de instalații*, socotind-o necesară însușirii meseriei de instalator.

Din discuțiile purtate cu fiecare cititor în parte, bibliotecara și-a dat seama de nevoia de a ține în alegerea cărților și în același timp de necesitatea îndrumării lor către cartea care să-i ajute deopotrivă în procesul de învățămînt, teoretic și practic. În acest scop biblioteca și-a propus alcătuirea unor materiale bibliografice. Cu ajutorul inginerilor a întocmit și pus la dispoziția cititorilor planuri de lectură pentru fiecare categorie de meserie ce se învață în școală: zidărie, dulgherie, instalații, zugrăvit. Planul s-a afișat la bibliotecă, în clase și ateliere. Pentru îndrumarea lecturii către cărțile social-politice și literare, au fost întocmite liste de recomandare, multiplicare și difuzate direct ucenicilor, majoritatea lor fiind înscriși la concursul „Iubiți cartea“.

De asemenea, în holul de la intrarea în școală s-a amenajat o vitrină de cărți pe tema: *Ce să citim*. Prin grija profesorilor Dumitrescu Nicolae, Nichiteanu Gheorghe și Moraru Nicolae sînt selecționate periodic cele mai noi lucrări legate de procesul de învățămînt și de problemele curente, pe care elevii urmează să le citească.

Pentru stimularea la lectură a cititorilor, bibliotecara a inițiat o întrecere pe clase, avînd ca obiectiv principal realizarea unui număr cit mai mare de cititori și cărți citite. Întrecerea s-a bucurat de la început de sprijinul diriginților, obținîndu-se astfel rezultate din cele mai bune. În cadrul orelor educative, diriginții controlează calitatea și cantitatea lecturilor din clasa respectivă. Această măsură era necesară deoarece se observase la un moment dat la unele clase goana după realizarea de cifre mari în detrimentul calității lecturii. Astfel, lectura fiecărui elev a devenit o problemă a întregii clase, lucru ce a determinat unele acțiuni colective față de cei care citeau puțin sau chiar de loc. Criticarea hotărîită a acestor codăși, a mobilizat la lectură și pe unii cititori delăsători. De exemplu caricatura publicată la gazeta de perete a școlii, și care satirizează dezinteresul față de citit al ucenicului Aoncioaiei Marin, din anul I F, a avut efect pozitiv.

Săptămînal, în cadrul fiecărei clase au loc discuții asupra unor cărți prezentate de cei mai buni cititori, ajungîndu-se astfel la înțelegerea problemelor și aprofundarea conținutului cărților. Recent, anul I A a avut o constatare asupra cărților *Tinăra Gardă* de A. Fadeev și *Mama* de M. Gorki. Prezentarea a fost făcută de ucenicul Ștefan Avădanei.

Interesul crescînd față de carte a făcut ca mulți cititori ai școlii să obțină insigna de „Prieten al cărții“, iar școala să dețină primul loc pe oraș în cadrul concursului „Iubiți cartea“.

Demnă de relevat este inițiativa ucenicilor de la această școală de a constitui pe lângă bibliotecă un colectiv care să se ocupe cu reparatul cărților.

Biblioteca școlară devine tot mai mult un factor important în educarea elevilor. Îndrumînd în mod eficace lectura lor, punîndu-le la dispoziție opere valoroase din punct de vedere educativ, biblioteca aduce o contribuție însemnată în dezvoltarea gustului de citit și îmbogățirea cunoștințelor.

BIBLIOTECA COOPERATIVELOR MEȘTEȘUGĂREȘTI

VIRAG ILONA

Vreau să scriu câteva rânduri despre biblioteca cooperativelor meșteșugărești din Cluj, pentru ca din exemplul ei să învețe și alte biblioteci.

Era o seară rece de iarnă, când pentru prima dată am auzit, la o ședință de analiză a muncii, despre activitatea acestei biblioteci, despre munca rodnică a acelor bibliotecari, pentru care popularizarea cărților nu este decît o muncă obișnuită.

L-am rugat pe tovarășul Lászloffy Aladár, directorul bibliotecii, să ne vorbească despre munca bibliotecii, despre felul în care se face popularizarea cărților în rândurile cititorilor. Iată ce mi-a relatat:

Biblioteca a fost înființată în 1936 cu bibliotecari voluntari și cu un fond de cărți cam atît cît poate intra într-un singur du-lap. Pe atunci, numai 8—9% din lucrătorii cooperativei citeau. Astăzi, inventarul bibliotecii numără peste 20.000 de volume, iar cel al cititorilor, în ultimul semestru al anului 1958 se ridică la peste 3.000; deci 80% din muncitorii cooperativelor sînt cititori. Numărul cărților citite, în perioada amintită a fost de 12.569.

În munca sa, tovarășul Lászloffy se sprijină în primul rînd pe prietenii cărții. El a antrenat în muncă pe cei mai devotați prieteni ai cărții și astfel cartea a pătruns în cele mai mici unități ale cooperativelor.

Ideea că toți trebuie să devină cititori ai bibliotecii s-a transformat în lozincă. Dacă la o unitate se află 10 muncitori, ei își aleg bibliotecarul din grupa lor. Trimestrial, se face analiza muncii bibliotecarilor.

Am participat și eu la o analiză a muncii bibliotecarilor voluntari. Ei au vorbit de metodele pe care le folosesc ca să atragă cît mai mulți cititori. De exemplu, Bota Judith este o bibliotecară începătoare, dar munca ei, făcută cu multă tragere de inimă, a dat rezultate frumoase.

În ultimul trimestru al anului trecut, ea a avut 49 de cititori, care au citit 1397 de cărți. A organizat și a ținut 6 simpozioane, la care au participat 273 de cititori. Tînăra bibliotecară a cooperativei „Arta-metal“ trimite prin lucrători cartea și membrilor familiei lor. Astfel a împrumutat 204 exemplare cărți pentru copii.

În grupa lui Kacso Béla, toată lumea citește. Acest succes se datorește metodei pe care el a folosit-o pentru popularizarea cărților. La cantină, la bufet, a expus cărți de literatură și de specialitate.

Chioreanu Maria ne povestește: Înaintea ei se aduce cărți noi, anunț pe fiecare membru al secției să mai atragă și cititori noi. Cineva a întreat pe tov. Bota dacă se simte vreo schimbare în atitudinea muncitorilor, după citirea cărților. „Da — a răspuns ea. Întrzierile sînt mai puține, s-a îmbunătățit mult disciplina și calitatea produselor“. Mai mulți bibliotecari, în majoritate tineri, au dezbătut darea de seamă. Ei iubesc cartea și această dragoste se reflectă și în munca lor.

Unitățile sînt în întrecere. La ședințele trimestriale de analiză a muncii, se stabilește cui să se acorde premiul I, II și III, cine va primi steagul de frunțas. Afară de aceasta se distribuie numeroase premii individuale. De data aceasta s-au acordat premiul I cooperativei „Drumul Nou“; premiul II lui Judith Bota, iar premiul III lui Kacso Béla.

În sală, e o atmosferă de sărbătoare. Pe mesele pentru oaspeți, sînt și cărți. Într-adevăr, ziua de analiză a activității bibliotecarilor este o sărbătoare — sărbătoarea cărții. După distribuirea premiilor, se discută cine va fi frunțasul în trimestrul următor. Toată lumea participă la această întrecere nobilă. Astfel, cartea ajunge în mîna fiecărui muncitor cooperatist.

Să întărim legătura cu editurile

Satisfacerea în bune condițiuni a cerințelor cititorilor implică existența unor fonduri de cărți, judicios alcătuite. Realizarea acestui deziderat necesită o atenție deosebită a bibliotecarilor în completarea fondurilor de cărți și, în acelaș timp, o preocupare sporită a editurilor pentru îmbunătățirea continuă a planurilor editoriale anuale, care să corespundă cerințelor maselor de cititori și nevoilor construcției socialiste.

Nu se poate spune că în ultimii ani nu s-au făcut pași însemnați în îmbunătățirea componenței fondurilor de cărți a bibliotecilor datorită atenției tot mai mari a lucrătorilor din biblioteci în această direcție, cit și ridicării continue a calității planurilor editoriale anuale. Totuși mai există unele deficiențe serioase care se datoresc atât bibliotecarilor, cit și editurilor, deficiențe care se resfrâng în buna servire a cititorilor.

Așa de pildă, popularizarea cărților de literatură politică, știință și tehnică în biblioteci decurge încă în mod nesatisfăcător. Dacă se poate vorbi de o activitate defectuoasă a lucrătorilor din biblioteci privind răspîndirea acestor cărți, nu este însă mai puțin adevărat că vinovate de această situație se fac și editurile care tipăresc prea puține titluri din anumite domenii mult solicitate de masele de oameni ai muncii. Ca urmare a acestei deficiențe, în biblioteci se găsesc prea puține titluri din domeniul literaturii tehnice de nivel mediu, sau de popularizare a tehnicii.

Uneori deficiențele arătate mai sus provin și dela stabilirea arbitrară a tirajelor. De multe ori se întâmplă ca editurile să nu socotească și necesitățile bibliotecilor,

din care cauză unele titluri nu parvin pînă la ele.

O strînsă legătură între bibliotecari și edituri ar contribui fără îndoială la rezolvarea acestei stări de lucruri. Bibliotecarii trebuie să fie convingși că pe această cale, ei ar contribui la lichidarea unor lipsuri în dotarea bibliotecilor, creind premisele unei aprovizionări cit mai bune.

Direct interesați în îmbunătățirea continuă a planurilor editoriale, bibliotecarii ar trebui să fie primii care să facă propuneri în această direcție editurilor. Din păcate însă realitatea este cu totul alta. Prea puțini sint acei bibliotecari cari au studiat temeinic planurile editurilor, trimițînd acestora propunerile și observațiile lor.

Prin natura profesiei lor bibliotecarii pot aduce la cunoștința editurilor părerile cititorilor asupra planurilor editoriale. Dar și aici se observă o inerție din partea lucrătorilor din biblioteci. Cît de mult ar ajuta organizarea unor consfătuiri care ar permite bibliotecarilor să cunoască părerea cititorilor asupra publicațiilor ce urmează a vedea lumina tiparului, asupra necesității de a se include noi lucrări în planurile editoriale. Bine venită ar fi și inițierea unei anchete în rîndurile cititorilor după modelul acțiunii similare a ziarului „Informația Bucureștiului” pe tema „Bucureșteanul și cartea” în cadrul căreia numeroși cititori au adus sugestii și propuneri, privind tematica planurilor editoriale, aspectul grafic al cărților etc.

Dar lucrul cel mai important pentru bibliotecar este faptul că pe baza planului editorial anual, el poate trece la o aprovizionare cit mai rațională. Studiind temeinic acest plan, ținînd seama de dorințele

cititorilor și de nevoile bibliotecii, bibliotecarii își pot planifica în mod chibzuit comenzile. Bibliotecarii pot prevedea necesarul din fiecare titlu și eventual, vor înștiința din vreme colecturile despre acest lucru, asigurându-și astfel primirea în numărul de exemplare cerut a titlului solicitat. În felul acesta se va evita ca bibliotecile să fie lipsite de anumite lucrări, imperios cerute pentru desfășurarea unei rodnice și susținute activități. Totodată anunțând din timp necesarul din fiecare titlu, bibliotecarii vor contribui la stabilirea unui tiraj corespunzător realităților.

Cerințe mari stau și în fața editurilor. Intocmirea unui plan editorial care să răspundă nevoilor cititorilor, sarcinilor construcției socialiste, implică din partea editurilor o mai bună cunoaștere a cerințelor cititorilor. Strângerea legăturilor între masele de cititori și edituri nu trebuie ocazionată numai de prilejul anumitor aniversări, sărbătoriri, ci trebuie să devină o metodă încetățenită în practica tuturor editurilor. Merită de relevat acțiunile inițiate în ultima vreme de Editura tehnică care a organizat consfătuiri cu cititorii pentru discutarea planului tematic al editurii pentru diverse domenii tehnice — mecanică, fizică, rezistența materialelor, energetică, electronică, construcții de mașini, etc.

Discutarea planului tematic editorial de apariții pe anul în curs vedește o serie de îmbunătățiri simțitoare pentru lichidarea unor deficiențe semnalate în activitatea editurilor noastre și în special în articolul „Cerințe mari în fața editurilor“ apărut anul trecut în ziarul „Știința“. Așa de pildă ESPLA și Editura tinerețului au inclus în planul de apariție o serie de lucrări originale ale scriitorilor noștri inspirate de actualitate. Se constată o atenție sporită pentru valorificarea moștenirii literare. Pentru anul în curs sînt prevăzute să apară numeroase lucrări ale scriitorilor clasici români și de peste hotare, mult prețuiți de publicul nostru cititor.

Planurile editoriale ale editurilor vădesc însă anumite deficiențe. Așa de pildă deși s-a arătat utilitatea colecției „Biblioteca țaranului muncitor“ și îmbogățirea acesteia cu lucrări cit mai numeroase, totuși pentru anul în curs se prevăd să apară numai două titluri. Deficitar rămîne planul editorial în domeniul cărților care înfățișează tradițiile revoluționare ale poporului, lucrările de popularizare a tehnicii etc.

Bibliotecarii solicită editurilor mai multă grijă față de aspectul grafic al cărților. Se mai întimplă ca bibliotecile noastre să primească încă lucrări cu foi lipsă sau repetate și altele netipărite, cu fascicule cusute invers, așa cum se prezintă de pildă unele exemplare din „Ultimul mohican“ de F. Cooper sau „Contele de Monte Cristo“ de Al. Dumas. Bineînțeles că de cite ori descoperă aceste deficiențe bibliotecarii sînt datori să înapoieze exemplarele în cauză înștiințînd totodată editura respectivă pentru ca asemenea lipsuri să fie evitate pe viitor.

O problemă viu discutată de bibliotecari și care n-a fost nici pînă astăzi rezolvată se referă la cărțile legate. Experiența a dovedit că exemplarul broșat, datorită unei circulații intense se deteriorează rapid, trebuînd să fie scos din circulație sau dat la legat, ceea ce face ca exemplarele legate să fie mai rentabile pentru bibliotecă. Cu toate că bibliotecarii au cerut de nenumărate ori ca în stabilirea tirajului de exemplare legate să se țină seama de necesitățile bibliotecilor, acest lucru nu s-a îndeplinit nici pînă astăzi. Ar trebui totuși ca pe baza cunoașterii cerințelor bibliotecarilor, eventual sub forma comenzilor ferme, editurile să prevadă tipărirea unui anumit număr de exemplare legate care să fie trimise colecturilor bibliotecilor.

Strângerea legăturilor între bibliotecă și edituri poate fi realizată. Această sudură trebuie făcută, ambele instituții fiind interesate în îndeplinirea aceuiași țel: formarea și educarea unui cititor, constructor activ și devotat al societății socialiste.

27 (496.5) *Biblioteca națională*
a **R.P. ALBANIA**

I. GUGA

bibliotecar șef la Biblioteca Națională
din Tirana

Activitatea culturală, ca și cea economică, din Republica Populară Albania cunoaște o dezvoltare foarte mare. Oglindă clară a acestei dezvoltări este și activitatea Bibliotecii naționale a Republicii Populare Albania.

La începutul anului 1945, ea a moștenit de la regimul antipopular circa 12 mii cărți și câteva serii mici de reviste și ziare, — donații de la diferite persoane încă din anul 1917, deoarece atunci nu existau fonduri separate pentru cumpărarea de cărți. Acest fond de cărți a crescut de atunci continuu, ajungându-se astăzi la 250.000 volume.

Din bilanțul muncii Bibliotecii naționale în anul 1958, reiese că au intrat peste 24.000 volume, dintre care 8.000 sînt albaneze. Această cifră arată că de la întemeierea bibliotecii și pînă astăzi, numărul cărților a crescut de mai mult de două ori.

Înzestrarea bibliotecilor în țara noastră este legată strîns de marea grijă a partidului și guvernului pentru ridicarea continuă a nivelului cultural al maselor muncitoare.

O grijă deosebită se observă în biblioteca noastră pentru înzestrarea fondurilor de Albanologie și Balcanologie, care au ajuns actualmente în jurul a 25.000 volume. Aceste fonduri de cărți formează mîndria culturii noastre naționale. Ele sînt înzestrate în mod continuu, fie prin cumpărare de cărți rare, fie prin cărți donate

de colecționari, bibliofili, etc. De pildă, în ultimul timp au fost cumpărate: **Studii despre Albania și despre Albanezi** de V. Pasha, tipăritură care nu exista în bibliotecă; **Istoria documentelor vendikute** de Romanini, în 10 volume, tipărită prima dată în 1861 și care cuprinde relatări despre situația poporului nostru în secolul al XIII-lea. De asemenea, au fost achiziționate și alte tipărituri complete. Donațiile a dragostei oamenilor noștri pentru cultura națională. În ultimul timp, Petraq Kondi donat Bibliotecii naționale, biblioteca lui personală, din care 238 volume au îmbogățit fondul Albanologiei și Balcanologiei.

Restul cărților donate de P. Kondi sînt lucrări de jurisprudență în limbile turcă, greacă, franceză și albaneză. În cele mai multe din ele sînt strînse legile turcești din perioada 1890—1908, hotărîrile și interpretările lor. Marea însemnătate a acestor jurisprudențe constă în faptul că ele oglindesc începutul luptei poporului albanez pentru independență și libertate în timpul dominației turcești. Celelalte cărți se referă la profesiunea de avocat, tratate despre dreptul civil, dicționare practice în 3 volume și altele. Cu acest prilej, Biblioteca națională a intrat în posesia unei alte copii a **Enciclopediei turcești** a lui S. Frasherî, și care a fost păstrată cu grijă de P. Kondi.

Biblioteca Națională a R. P. Albania și-a îmbogățit fondul de cărți și prin schim-

huri de cărți cu țări străine, în primul rând cu Uniunea Sovietică și țările de democrație populară. În cursul anului 1958, au fost schimbate cărți albaneze cu 16 biblioteci străine, prilejuindu-se astfel cititorilor din bibliotecile Uniunii Sovietice și ai țărilor de democrație populară să poată avea la îndemână și tipărituri albaneze. Aceste legături cu străinătatea vor fi sporite în anul 1959. Din R. P. Română, Biblioteca națională a luat un număr considerabil de tipărituri valoroase, din care o parte va fi folosită pentru mărirea fondului Albanologiei-Balcanologiei.

O creștere s-a înregistrat și în frecvențarea bibliotecii de către cititori, — 73.000 de persoane în 1958 — ceea ce arată nivelul cultural ascendent al maselor muncitoare din patria noastră.

Biblioteca națională se străduiește, printr-o serie de măsuri, să îmbunătățească munca organizatorică și de deservire a cititorilor.

De aceea ne-am și străduit să aranjăm fondul de cărți cit mai în folosul publicului. Pentru aceasta, s-a creiat recent un fond separat de cărți, la îndemîna studenților, muncitorilor și tehnicienilor, pentru a le rezolva probleme urgente cerute de practică.

Fondul de cărți cuprinde lucrări de literatură politico-socială, științifică și cite ceva din clasicii literaturii universale. Acest fond, reînviat neîncetat, cu noutăți de importanță actuală, este aranjat după materii, după clasificarea zecimală. S-a alcătuit un catalog sistematic și unul alfabetic, separat de cataloagele celelalte.

Restul fondului de cărți al bibliotecii este împărțit în: fondul arhivă, fondul Albanologiei-Balcanologiei și fondul de bază. În arhivă se găsesc toate cărțile albaneze tipărite în țară și peste hotare, din care o parte sînt ediții foarte rare. Acest fond este completat cu tipărituri noi albaneze care se tipăresc în țară sau în afară.

În fondul Albanologiei-Balcanologiei se află cărți în limbi diferite care vorbesc despre Albania și Balcani. Tot aici se păstrează și cărțile vechi despre Albania, tipă-

rite din secolul al XIV-lea pînă în secolul al XVII-lea.

Cărțile sînt aranjate în rafturi după format, pe cînd fișa scrisă după carte se oglindește în catalogul alfabetic și sistematic. Pentru fondul Albanologiei-Balcanologiei există și un catalog topografic, iar pentru arhivă și unul cronologic.

Munca în bibliotecă este dusă pe sectoare diferite, dintre care, cele mai importante sînt: bibliografie, prelucrarea cărții și deservirea cititorilor.

Pentru a ușura propaganda cărților de valoare științifică și actuală, secțiunea bibliografică a elaborat în 1958 o serie de bibliografii. De o deosebită însemnătate este pregătirea ce se face pentru tipărirea bibliografiei albaneze în secolele XV—XVIII și care va arăta începutul muncii științifice în direcția Albanologiei. Cu ajutorul acestei bibliografii, cititorii vor vedea că Istoria lui Skanderbeg de Barleti (1508) a fost tradusă în toate limbile europene. Bibliografia va consemna și tipărirea operelor primilor scriitori albanezi: Buzuku (1635), Budi (1636) și Bogdani (1685). Tot în aceeași secție s-a pornit la elaborarea bibliografiei oamenilor de seamă (personalia) ai culturii naționale. Astfel au fost terminate și asemenea bibliografii: S. Frascheri (S. Frașeri), A. Z. Cajupi (A. Z. Ciuaiupu), N. Mjeda (N. Mieda), Migjeni (Migheni), Fan Noli. De asemenea tot în acest sector s-a tipărit bibliografia **Revizionismul modern**. Pentru anul 1959, sectorul bibliografic a prevăzut ca toate tipăriturile sale să fie consacrate aniversării celor 15 ani de la eliberarea patriei, oglindind succesele la care a ajuns poporul albanez de-a lungul acestei perioade. Vor fi tipărite **Bibliografia R. P. Albania (1944—1958)**, **Figura comunistului în literatura albaneză**, **Lupta națională de eliberare albaneză — în folclor și în literatură**, **Construirea socialismului în agricultură și în industrie etc.**

Biblioteca națională a R. P. Albania se îmbogățește în fiecare zi cu cărți noi științifice și politice. O mare parte din ele ne vin din Uniunea Sovietică și țările de democrație populară.

materiale de specialitate

XVIII Век. Сборник 3, [Veacul al XVIII-lea, Culegerea 3]. Академия наук С.С.С.Р.
Институт русской литературы (Пушкинский дом) Москва-Ленинград, 1958. 608 с.

Apărută sub îngrijirea Institutului de literatură rusă al Academiei de Științe din U.R.S.S. (Pușkinskii Dom), culegerea de materiale privitoare la veacul XVIII este al treilea volum de acest gen, primul fiind apărut în 1935, iar al doilea în 1940.

Obiectivele principale ale cercetătorilor au fost axate pe lămurirea unor probleme de interes cultural general, fapt care pune în evidență valoarea documentară a studiilor publicate. Aceste probleme sînt legate de lupta între feluritele curente literar-sociale, fie de formarea stilului și dezvoltarea realismului, sau stabilirea legăturilor literaturii ruse cu cea universală. Dintre studiile privitoare la viața și activitatea scriitorilor veacului al XVIII-lea, trebuie relevate cele care prezintă aspecte ale creației lui Lomonosov, Radîșcev, Sumarokov și Antioh Cantemir, pomenit împreună cu părintele său, savantul domn Dimitrie Cantemir. Sînt arătate în același timp, fazele prin care a trecut literatura rusă pînă la apariția genialului Pușkin.

Desigur adîncirea acestor materiale ar necesita adevărate cercetări literare. În rîndurile care urmează, ne limităm doar să scoatem în evidență o latură deosebit de interesantă și anume, — bogăția materialului bibliografic, lucrat în cea mai mare parte de bibliotecarii sovietici. Este o nouă mărturie a înaltului nivel al lucrătorilor din bibliotecile sovietice, cît și a intensei activități desfășurate în U.R.S.S. în domeniul bibliografiei. Printre recenziții și cronicari, întîlnim nume de bibliotecari cunoscuți: M. A. Arzumanova de la biblioteca publică de stat „M. E. Saltîcov-Șcedrin“, S. M. Babîncev, candidat în științele filologice, bibliotecar șef la biblioteca publică de stat „M. E. Saltîcov-Șcedrin“, T. A. Bîkova, bibliotecar șef la biblioteca publică de stat „M. E. Saltîcov-Șcedrin“, M. M. Gurevici, bibliotecar șef la biblioteca Academiei de Științe, D. D. Samrai, candidat în științele filologice, bibliotecar șef la biblioteca Academiei de științe, K. I. Safranovici, bibliotecar la biblioteca Academiei de științe a URSS.

De un mare interes sînt o serie de buletine bibliografice, instrumente indispensabile pentru oricine dorește să cunoască istoria literaturii ruse și dezvoltarea culturii în răsăritul Europei. Astfel, A. Bîkova prezintă la pag. 548—549: **Noi lucrări privitoare la bibliografia cărții ruse produse în tipografiile de stat din veacul XVIII**, arătînd că în momentul de față Biblioteca de Stat a Uniunii Sovietice „V. I. Lenin“ a început alcătuirea unui **Catalog de cărți, reviste și jurnale apărute între anii 1725—1800**, aflate în cele mai importante biblioteci ale Moscovei și Leningradului (participă Biblioteca de Stat a U.R.S.S. „V. I. Lenin“, Biblioteca publică istorică de Stat, Biblioteca științifică „M. Gorki“ a Universității de stat din Moscova „M. V. Lomonosov“, Biblioteca Academiei de Științe a U.R.S.S. și Biblioteca publică de Stat „Saltîkov-Șcedrin“). Materialul e așezat în ordine alfabetică cu numeroase adnotări. S-a întocmit și o serie de indici alfabetici, cronologic, pe materii, ai portretelor — și o listă a literaturii bibliografice.

Lucrarea scoate la lumină un material imens, de un mare interes pentru istoria culturii ruse.

La pag. 550—553 D. D. Samrai prezintă bibliografia publicațiilor Universității din Moscova, pe baza datelor furnizate de o lucrare apărută cu prilejul celei de a 200-a aniversări a înființării Universității Lomonosov.

În paginile următoare se vorbește de lucrările savanților din R.D.G., privitoare la istoria culturii și literaturii ruse în veacul al XVIII-lea și de un frumos dar al Academiei germane: **Catalogul publicațiilor Academiei de Științe din Petersburg (1731)**.

Culegerea se încheie cu o notă despre munca grupului de cercetători care se ocupă de literatura secolului al XVIII-lea și cu o listă a materialelor privitoare la bibliografia lucrărilor sovietice despre istoria literaturii ruse în secolul al XVIII-lea, completând astfel privirea de ansamblu pe care o înfățișează volumul asupra realizărilor cercetătorilor din domeniul istoriei literaturii ruse și a instrumentelor create în problemă de bibliotecarii sovietici.

Polska bibliografia literacka za rok 1949. [Bibliografia literară poloneză pe anul 1949], Wrocław, 1958, XXIV+808 p.

Este cunoscută activitatea rodnică pe tărîmul bibliografiei a bibliotecarilor polonezi, care continuînd o tradiție mai veche de muncă, furnizează instrumente de lucru de o calitate incontestabilă. Amintind de realizarea lui Wiktor Hahn (**Bibliografia bibliografij polskich**, 1956) sau de opera lui Ludwig Hinkel (**Bibliografia historii polskiej**, reprodusă în 1955), realizările pe acest tărîm dovedesc atenția acordată alcătuirii unor mari repertorii naționale. Înfațișînd producția de cărți dintr-o anumită perioadă, ei înlesnesc cercetarea, dîndu-i un caracter mai științific, oferind astfel o nouă perspectivă a dezvoltării culturii, a producției tipografice din ultimii ani.

În această categorie se înscrie anuarul cărților și articolelor literare apărute în 1949 în R. P. Polonă, ieșit de sub tipar în 1958, alcătuit de un grup de bibliografi din Institutul de cercetări literare al Academiei poloneze de științe.

În partea introductivă, anuarul cuprinde: Tabla de materii, Cuvînt introductiv, Lămuriri asupra culegerii și metodei folosite, Lista periodicelor bibliografice (poloneze și străine), Prescurtările titlurilor periodicelor.

Bibliografia poloneză pe anul 1949 continuă obiectul și metoda anuarului pe 1948, aducînd în acelaș timp unele inovații față de cele referitoare la anii 1944—1945. Lucrarea se împarte în două mari grupe: **Texte și Lucrări**.

Fiecare din aceste grupe se împarte în: a) literatura poloneză și b) literatura străină (traduceri în limba polonă).

După enumerarea lucrărilor poloneze, urmează grupul de literatură a popoarelor sovietice și apoi a celorlalte popoare în ordinea alfabetică. La p. 266 capitolul **Literatura romînă** (nr. 3651—3654) aflăm: **Ion Creangă**: Amintiri din copilărie, **Mihail Eminescu**: **Împărat și proletar**, precum și traduceri din **Zaharia Stancu** și **A. Toma**.

La grupul **Lucrări** observăm aceeași diviziune: literatura poloneză și străină. Literatura poloneză se subîmparte în: Istoria literaturii și critica literară. Teoria literaturii și critica, Lingvistică, Științe ajutătoare, Organizarea învățămîntului literaturii, Teatru și film.

Ca organizare generală, materialul este așezat alfabetic pe autori, la fiecare rubrică iar dacă lucrarea e anonimă, alfabetic pe titluri: se indică pe lingă aceasta titlul cărții sau articolului, revistei, numărul, pagina. Urmează rubrici respective de recenzii.

Lucrarea se încheie cu un indice de nume și pe materii.

VĂ RECOMANDĂM

LITERATURĂ

CORBEA, DUMITRU: De peste țări și mări. București, 1959, Editura tineretului, 125 p., lei 4,95.

Cititorul, care îl cunoaște pe D. Corbea îndeosebi ca un poet, poate rămîne surprins în urma lecturii volumului său de însemnări de călătorie. Și are de ce. Intrucît scriitorul încercînd să ne mijlocească cunoașterea locurilor vizitate renunță în bună parte la acele efuziuni sentimentale proprii unui liric, însușindu-și de data aceasta tonul unui observator care înfățișează lucid și sobru, realitățile întîlnite. Pajiștea verde a pîriului Illissos de lângă Atena îi amintește scriitorului de Socrate și de ucenicii săi și aceasta îl îndeamnă să relateze un episod despre școala filozofilor peripatetici. Palermo îi reamintește că aici a trăit și a murit Bălcescu.

Itinerariul foarte întins — după cum sugerează și titlul — cuprinde: Turcia, Grecia, Italia, Egiptul, R. D. Germana, Uniunea Sovietică și Bulgaria. Pretutindeni privirea autorului este proaspătă, atentă, încercînd să prindă elementul distinctiv. La Constantinopol atenția îi este reținută de mormintele de artă orientală și bizantină. În Egipt este preocupat de aspectele și moravurile vieții contemporane.

Scriitorul reușește să nu fie doar un colecționar de aspecte pitorești și de specific local, ci să selecționeze ceea ce e esențial pentru popoarele vizitate. Republica Democrată Germană construiește. Orașele renasc. Oamenii construiesc și se gîndesc la fericirea lor. „...munca înflorește, înfloresc și orașele și cartierele noi, locuințele muncitorilor“. În U.R.S.S. nu este necesar să-l întrebăm pe un sovietic ce i-a dat revoluția din Octombrie. „Este destul să vezi un colhoz, o fabrică, o creșă, un muzeu, o sală de spectacole, o bibliotecă și un magazin universal, un avion Tu-104 și un tren electric, o gară și o librărie. Vei privi și îți

vei de seama imediat ce i-a dat socialismul, Revoluția“.

POP, SIMION: Paralela 45°. București, 1958, Editura tineretului, 173 p. lei 5,50.

Volumul apărut în Editura tineretului sub semnătura lui Pop Simion reprezintă realizarea ingenioasă a unui șir de reportaje în care autorul își propune să urmărească linia invizibilă a paralelei 45°, care străbate România cam pe la mijlocul ei și întîlnește în cale o mare diversitate de așezări omenești, o încîntătoare alternare de cîmpuri și ape, păduri și orașe cu semnificații distincte, locuri industriale în care clocoteste tumultul vieții noi, șesuri roditoare sau măturii scumpe despre arta, istoria și tradiția poporului român.

Autorul cărții face un sondaj interesant în domenii foarte diverse ale realității noastre. Străbătînd țara de la hotarul ei de apus, din colțul Banatului, pînă la Marea Neagră, într-o călătorie făcută după împrejurări, pe jos, cu căruțele țaranilor ori călare, cu mașina și cu avionul, cu șalupa ori cu bicicleta, tinărul scriitor își propune — după cum afirmă el însuși în prefața volumului — să seziseze „personalitatea vie a locurilor, mișcările sufletești ale oamenilor... reînsuflețind amintiri și istorii despre străvechi cetăți de piatră, ori elogiînd freamătul plin de putere ale altor cetăți mai noi — cetățile industriei noastre socialiste“.

Rînd pe rînd, autorul dezvăluie cu măiestrie caracteristicile distincte ale locurilor pe care le străbate și pe care le împarte sugestiv în zone: „Zona de piatră“, „Zona Jiului“, „Zona petrolului oltenesc“, „Zona Oltului“, „Zona Argeșului“, „Zona petrolului prahovean“, „Zona de lut“, „Zona Deltei“.

Paralela 45° este o carte a patriotizmului socialist, un entuziast elogiu adus glorioșilor noștri contemporani.